

NOVIČE

Glasilo Socialistične
zveze delovnega ljud-
stva občin
Kočevje in Ribnica

Izdaja CZP »Kočevski tisk« Kočevje.
Urejuje uredniški odbor. Odgovorni
urednik France Grivec. Uredništvo in
uprava: Kočevje, Ljubljanska 14/a. Tele-
fon uprave in uredništva 389. Letna
naročnina 800 din, polletna 400 din in
jo je treba plačati vnaprej. Za ino-
zemstvo 2000 din oziroma 3 ameriške
dolarje. Tekoči račun 600-27-1-265 pri
NB podružnica Kočevje

Leto VIII. - št. 15

KOČEVJE, 5. aprila 1963

Cena 20 din

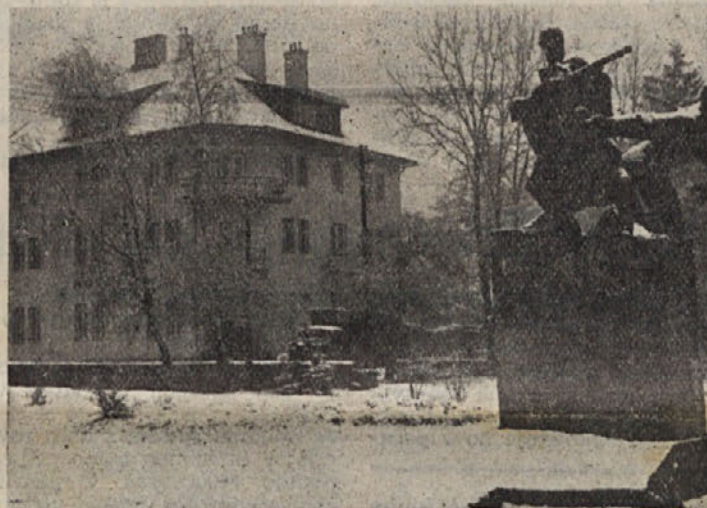
V drugi polovici aprila zbori občanov

V ponedeljek je bila seja odbora krajevne organizacije SZDL Kočevje, na kateri so člani odbora skupaj z izvoljenimi člani podružnic SZDL temeljito obravnavali posamezna področja dela SZDL. Razprava o organizacijskih vprašanjih se je nanašala na razne probleme in dela SZDL ter o pobiranju članarine. Sklepari so, naj se prične s pobiranjem članarine takoj po vseh podružnicah. Kdor še ni plačal članarine za leto 1962, naj to stori sedaj.

Razprava o pripravah na volitve pa je pokazala, da stojijo pred SZDL pomembne naloge, ki jih bo treba uresničevati ob tesnem sodelovanju vseh članov SZDL in občanov. Ena najbolj pomembnih nalog je, da se bodo člani SZDL v čimvečjem številu udeležili zborov občanov, ki bodo predvidoma v drugi polovici aprila. Zbori občanov bodo po posameznih volivnih enotah, ki bodo sedaj precej spremenjene. Zborov občanov bo v Kočevju po dosedanjem programu 12. Na bližnjih zborih občanov bodo razen priprav na volitve razpravljali tudi o ostalih problemih, ki zanimajo vse občane.

Glede priprav na proslavo 20-letnice Kočevskega zbora, ki bo predvidoma 5 in 6. oktobra letos

Kočevju po svojem pomenu ničesar ne izgubi, temveč da je naloga vseh, da se temeljito s skup-

Motiv iz Delnic, kjer je bil letos zimski del športnih iger Gorskega Kotora in Kočevske

v Kočevju in deloma v Ljubljani, so bili člani seznanjeni, da glede odločitve, da bo del proslave v Ljubljani, osrednja proslava v

nimi napori pripravljamo na to pomembno proslavo in 20-letni jubilej Kočevskega zbora. V. D.

PREIZKUS ZNANJA ČLANOV ZROP

Občinski odbor ZROP Kočevje je na zadnji seji sklenil, da bo v kratkem napravil preizkus strokovnega znanja svojih članov. Preizkus oziroma testiranje bo najprej v nekaterih manjših organizacijah, izkušnje, ki jih bo komisija za strokovno vzgojo pri tem dobila, pa bodo izkoristili potem v večjih osnovnih organizacijah.

Kri rešuje življenja

Takšna parola se že deseto leto pojavlja ob krvodajalskih akcijah. Marsikom je darovana kri že rešila življenja oz. vrnila zdravje, vendar se šele tedaj dodobra zavemo, kolikšno pomoč nam je nudil neznan darovalec.

Letos praznujemo 10-letnico prostovoljnega krvodajalstva, vendar je v kočevski občini že nekaj ljudi, ki so prejeli zlato značko krvodajalstva, mnogi pa imajo srebrne. Zavedajo se, da se z naglim tehničnim razvojem tudi pripetijo več nesreč, s transfuzijo pa hitro ozdravimo delavca-proizvajavca in s tem med drugim tudi ublažimo velike izdatke.

Ne samo nesreče pri strojih, na cesti, v gospodinjstvu, ampak tudi elementarne nesreče velikokrat zahtevajo svoj davek. Zato naj se vsi zdravi in sposobni občani prijavijo aktivistom Rdečega križa, ki že zbirajo prijave za odvzem krvi po terenu in podjetjih.

Letošnja akcija bo v dneh pred 1. majem, ko je promet na cestah in železnicah zelo velik. Zato je potrebno, da so bolnišnice tedaj dobro pripravljene in imajo dovolj sveže krvi...

Mladina, člani sindikata in SZDL, sodelujte in pomnožite v dneh 25., 26., 29. in 30. aprila število krvodajalcev! Vodstva podjetij, podprite veliko humano akcijo, kajti morda bo že jutri potrebna taka pomoč v vašem kolektivu!

Občinski odbor RK,
Kočevje

Na občnem zboru sindikalne podružnice INKOP so v poročilih in razpravi obdelali predvsem proizvodnjo podjetja, izvoz, izobraževanje, delo delavskega sveta, letne dopuste, stanovanjsko problematiko in skrajšani delovni čas za ženske. O delu delavskega sveta so menili, da je boljše kot prejšnja leta, vendar da še vedno ni zadovoljivo. Na sejah so namreč morda malo preveč razpravljali v glavnem le o osebnih dohodkih, manj pa o ostalem, kar nanje vpliva (boljšem izkoriščanju zmogljivosti in sploh zniževanju vseh stroškov). Sklenili so tudi, naj bi novi sindikalni odbor skupaj z delavskim svetom proučil možnost za skrajšani delovni čas za žene. Te naj bi (po predlogu) delale ob sobotah namesto 8 le 6 ur. Nadalje so razpravljali še o delu njihovega kvinteta in njegovem razvoju, o delu kegljaške sekcije in drugem. Na sliki člani sindikata med razpravo.

Foto Mohar

Priprave na volitve

V Ribniški komuni so priprave na bližnje volitve v novo občinsko skupščino že v polnem teku. O tem je pred dnevi razpravljal občinski odbor SZDL skupno z občinskim sindikalnim svetom.

Pri pripravah na volitve bo treba posebno paziti na izbiro bodočih članov občinske skupščine. Voliti bo treba le take, ki bodo s svojim aktivnim delom in pa splošno razgledanostjo kar največ prispevali k dobremu, plodnemu delu občinske skupščine in ljudskega odbora sploh. Bolj bo treba skrbeti tudi za to, da bodo prišli v občinsko skupščino mlajši odborniki in več žensk (doslej je

bila v ljudskem odboru le ena ženska in še ta je odbornica že dobrih 15 let!). Povprečna starost dosedanjih članov ljudskega odbora je okrog 50 let, kar je vsekar malo preveč.

Člani občinskega odbora SZDL in obč. sindikalnega sveta so se seznanili z volivnimi enotami ter dali na to nekaj pripomb. Nova občinska skupščina bo štela 52 odbornikov, od tega jih bo v splošnem zboru 26 in 26 v zboru delovnih skupnosti. V zboru delovnih skupnosti bo imelo 19 mandatov gospodarstvo (od tega sedem kmetijstvo), sedem pa družbene službe.

Deset volivnih enot

Zvezni ljudski skupščini so predložili predlog zakona o volivnih enotah za volitve zveznih poslancev. To je zadnji zakonski predlog, ki bo skupaj z novo ustavo in drugimi zakonskimi predlogi obravnavan na bližnjem zasedanju Ljudske skupščine.

Zakonski predlog predvideva za celotno območje Jugoslavije 120 volivnih enot, v katerih bodo volili po enega poslanca v vsak zbor Zvezne skupščine.

Volivne enote so določili na osnovi podatkov splošnega popisa prebivalstva 31. marca 1961. leta. Stevilo zveznih poslancev, ki jih volijo v vsaki republiki, je uskla-

jeno z normo, da se voli en poslanec na isto število prebivalcev, torej na 158 tisoč prebivalcev.

V skladu z ustavnim načelom, da bodo vsako drugo leto volili polovico članov vsakega zbora skupščine, predvideva zakonski predlog tudi tiste volivne enote, v katerih bo mandat poslancev trajal samo dve leti. Volivne enote, območja in nazivi ter tiste volivne enote, kjer bo mandat trajal samo dve leti, so predlagali republiški izvršni sveti.

Na volitvah za zbere Zvezne ljudske skupščine bo v Sloveniji predvidoma deset volivnih enot. Od tega bodo v ljubljanskem okraju naslednje volivne enote: volivna enota Kranj (občine Jesenice, Kamnik, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Tržič); volivna enota Ljubljana-Center (občine Logatec, Ljubljana-Center, Ljubljana-Siška, Ljubljana-Vič-Rudnik in Vrhnika); volivna enota Ljubljana II. (občine Domžale, Hrastnik, Litija, Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana-Moste-Polje, Trbovlje in Zagorje ob Savi); volivna enota Novo mesto (občine Črnomelj, Grosuplje, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica in Trebnje).

Zadnji naskok

1. aprila so spet oživila brigadirka naselja vzdolž avtomobilske ceste Bratstvo-enotnost, naše glavne prometne žile in oblikovalke naše mladine — njenih graditeljev. Letos bo jugoslovanska mladina dogradila veliki objekt, ki ga je pričela graditi 1948. leta. Ostal je le še odsek od Osipovice do Beograda, do obronkov Avale, v dolžini 60 kilometrov. Toda čeprav je letošnji odsek nekaj krajši od drugih, naloga ni lanka. Nova cesta bo šla po težkem terenu in bodo zemeljska dela zelo zahtevna, posebno med Malim Požarevcem in Vrčino. Tudi rok je doslej najkrajši — od 1. aprila do 20. oktobra, obletnice osvojitve Beograda.

Sodelovalo bo, razen pet gradbenih podjetij, 200 mladinskih delovnih brigad z okrog 25.000 mladinci in mladinkami, opravili pa bodo naslednja dela: izkopali milijon 600 tisoč kub. metrov zemlje, v nasip ceste vgradili milijon 400 tisoč kub. metrov zemlje, izkopali bodo 290.000 kub. metrov humusa, zgradili 9200 kub. metrov podpornih in obloženih zidov, napravili dva mosta (nad 30 m dolga), dalje šest mostov, dolgih 6 do 30 metrov, zgradili bodo 180 propustov (kanalov), 14 nadvozov, vgradili okrog 430.000 kub. metrov različnega kamenja itd. Največji objekt na letošnjem, zadnjem odseku avtoceste pa bo vsekakor

Na izredni občinski konferenci Zveze mladine Kočevje smo na koncu sprejeli tudi razpis tekmovanja med mladinskimi aktivni. Sekretariat občinskega komiteja ZM je že sestavil pravilnik tekmovanja. Tekmovanje bo v poča-

nadvoz pri Belem Potoku, ki bo dolg nad 350 metrov.

Kakor vsako leto bodo tudi letos brigade, ki se bodo posebno izkazale, postale udarne ali pa bodo pohvaljene, razen tega pa bodo v okviru 20-letnice zasedanja AVNOJ posebna tekmovanja. Brigade, ki bodo dosegle izredno lepe uspehe na gradbišču in na področju družbeno politične dejavnosti, bodo dobile največje priznanje, plaketo AVNOJ.

Delavci na proslavi 10-letnice ribniškega gradbenega podjetja Gradbenik

Desetletnica Gradbenika

V soboto je imela sindikalna podružnica ribniškega Gradbenika občni zbor, ki je potekal v znamenju desetletnice obstoja podjetja. Podjetje je bilo ustanovljeno za izvajanje gradbenih del predvsem na področju občine. Zdaj imajo zaposlenih 140 ljudi, letošnji plan pa predvideva 286 milijonov din realizacije ali za 10 % več kot lani.

Gradbenik bo še naprej gradil

predvsem v občini, delno pa tudi v Kočevju (letos bodo dokončali remontne delavnice KGP). V Ribnici bodo gradili stanovanjska poslopja, restavracijo za Ribničanom, hleve na Ugarju in opravljali druga večja ali manjša rekonstrukcijska dela.

Na proslavi (v domu JLA) so obdarili sedem delavcev, zidarjev in tesarjev, ki so pri podjetju že od njegove ustanovitve.

Tekmovanja ob dvajsetletnici

stitev 20-letnice Kočevskega zbora. Osnova za tekmovanje so naslednji elementi:

Idejno-vzgojno delo, v katerem je dan poseben poudarek vlogi Kočevske v NOB. Na ta način naj se mladina spozna z našo revolucijo; v ta namen bomo pripravili oddajo »Kočevska v pesmi in zgodovini«. Na osnovi prijavljenih ekip in njihovega uspeha v oddaji bomo ocenili uspeh posameznih aktivov. Mladina bo tekmovala tudi v popoldanskem prostovoljnem delu. Delovne akcije se bodo pričele že aprila, sodelovali pa bodo tudi aktivni izven Kočevja. Kot tretja naloga pa je sprejemanje novih članov v mladinsko organizacijo. V naši komuni je sedaj v ZMS 1300 članov, po številu mladih ljudi pa

bi morala imeti naša organizacija okrog 2200 članov.

Najboljši aktivni bodo dobili nagrade, ki jih bomo podelili na letni konferenci ZMS. Predvidene so tri nagrade, po 50.000, 30.000 in 15.000 dinarjev...

Na okrajni konferenci Zveze mladine v Ljubljani je bilo iz naše komune 10 delegatov. V razpravi sta sodelovala dva: Zvonko Žagar je govoril o gospodarstvu v naši komuni in o odnosih na tržišču, Jovo Marič pa o metodah dela občinskega komiteja ZM oziroma aktivov. Na koncu so tudi sprejeli sklep, naj se med občinskimi komiteji razpiše tekmovanje ob 20-letnici Kočevskega zbora.

J. M.

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

»LUNIK 4« NA POTI PROTI MESECU. V Sovjetski zvezi so pred kratkim izstrelili novo vesoljsko raketo brez človeške posadke proti Mesecu. V njej je avtomatska postaja, težka 1422 kilogramov, ki normalno deluje. Kontrolne postaje na ozemlju ZSSR preverjajo smer leta »Lunika 4« in ugotavljajo, da se uje ma s predvideno. Rekordna teža avtomatske postaje opozarja, da se je začela nova etapa v sovjetskem raziskovanju najbližjega Zemljinega soseda. Ni znano, če Sovjeti predvidevajo pristanek avtomatske postaje na Mesecu in pošiljanje podatkov o njegovi površini in ozračju na Zemljo. Odgovore na ta vprašanja bomo morda dobili že danes po radiu. Teža avtomatske postaje na Luniku kaže, da so sovjetski znanstveniki in tehniki dosegli nov velik uspeh v raketni tehniki, saj jim je uspelo izstreliti v vesolje skoro celo tono in pol instrumentov. Razen tega je

postaja opremljena z mnogo bolj zapletenimi instrumenti kot prejšnji dve in bo opravila zato tudi obsežnejše in bolj zapletene naloge (verjetno bo ugotovila možnost človekovega poleta na Mesec).

ZREŽIRAN VOJAŠKI UDAR. V Gvatemali je prevzela z državnim udarom oblast vojaška junta, v kateri pa so ljudje, ki so zelo blizu dosedanjemu predsedniku te države Ydigorasu. Glavna osebnost, proti kateri je bil naperjen udar, je pravzaprav bivši predsednik Gvatemale Arevala, ki se je pred nekaj dnevi vrnil v deželo, da bi sodeloval na napovedanih novembrskih volitvah in poskušal znova vzeti v roke gvatemalsko krmilo. Izjave šefov vojaške junte, ki je izvedla udar, so ostro protikomunistične. To je le eden v vrsti državnih udarov, revolucij in nemirov v Srednji in Južni Ameriki, ki nastajajo zaradi korupcije bogatih vladajo-

čih krogov in bede podložnih državljanov.

KENNEDY ZAHTEVAL SPREMEMBO ZAKONA O TRGOVINI.

Kennedyjeva administracija je pred dnevi zahtevala od kongresa, naj spremeni tisti del novega zakona o trgovini, ki odreka Jugoslaviji in Poljski pravico do večjih ugodnosti.

SESTANEK KP SZ IN KP KITAJSKJE? CK KP Sovjetske zveze je predlagal letošnji 15. maj kot datum za sestanek predstavnikov KP SZ in KP Kitajske v Moskvi. Sestanek so Sovjeti predlagali zato, da bi dosegli soglasje o glavnih problemih, ki so se pojavili v mednarodnem komunističnem gibanju.

RUDARSKA STAVKA SE NADALJUJE. Stavka francoskih rudarjev traja že 35 dni. Predstavniki sindikatov in uprave fran-

coskih premogovnikov se še niso zedinili o pogojih za prenehanje stavke.

3500 OSEB OŽIVLJENIH PO KLINIČNI SMRTI. Sovjetskim zdravnikom je do sedaj uspelo obuditi v življenje 3500 oseb, pri katerih je nastopila tako imenovana klinična smrt. To je povedal na prvi konferenci o problemih reanimatologije, ki je bila v Alma Ati, profesor Vladimir Njegovski, ki je s svojimi sodelavci postavil teorijo o oživitvi organizma po klinični smrti.

UPOR V ARGENTINI. V Argentini je izbruhnil upor dveh generalov. Neposredni vzrok za upor je bil načrt Guidove vlade, da bo letos razpisala volitve za predsednika republike, kongresa in guvernerje pokrajin. Globlji vzrok pa so nesoglasja vladajočih krogov v tem, kako najti izhod iz hude gospodarske, socialne in politične krize v Argentini.

OB 7. APRILU — SVETOVNEM DNEVU ZDRAVJA

Lakota — bolezen milijonov

7. april, svetovni dan zdravja, bo letos proslavljal ves svet v znamenju gesla »Lakota — bolezen milijonov«. Svetovna zdravstvena organizacija pa je sklenila praznovati pod to temo zato, da bi podprla tudi veliko akcijo »Dovolj kruha za vse«, ki jo je že leta 1960 začela organizacija za prehrano in poljedelstvo (FAO) pri Združenih narodih.

O lakoti v naši državi ne moremo govoriti, pač pa lahko o slabi, nezadostni in nepravilni prehrani. Zato bo jugoslovanski Rdeči križ organiziral letos akcijo »Pravilna prehrana in zdrav-

je«, ki bo opozorila prebivalce na važnost zadostne in pravilne prehrane. Ta akcija seveda ne bo trajala samo en dan, ampak bo 7. april le uvod vanjo, zajela pa naj bi vse prebivalce.

PROGRAM RK KOČEVJE

Na zadnji seji je občinski odbor RK Kočevje že izdelal program za akcijo »Pravilna prehrana in zdravje«, ki predvideva:

— da bodo vse šole na roditeljskih sestankih seznanile starše o pravilni in zdravi prehrani,
— da bodo na vseh šolah v

rednih učnih urah predavanja o zdravi in pravilni prehrani,

— da bodo do konca šolskega leta zdravstveno pregledani vsi šolarji prvih razredov, hkrati pa bodo starši zvedeli, kakšna naj bo prehrana otrok, da bo pravilna,

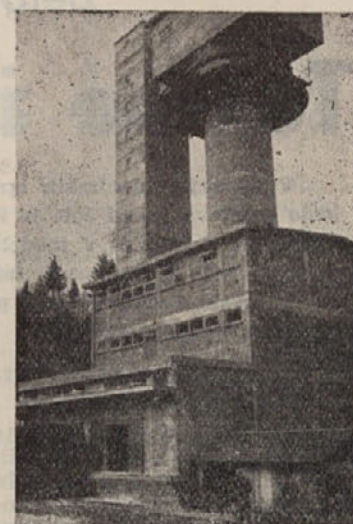
— da naj vse šole še bolj skrbijo za delo svojih zadrug, katerih pridelki naj bi bili v dopolnilo šolskim mlečnim kuhinjam (posebno še, ker je mednarodna pomoč vedno manjša),

— da naj bi vsi otroci, ki so toplih malic potrebni, dobivali malice v šolski mlečni kuhinji,

— da naj bi komisija za pospeševanje gospodinjstva pri Stanovanjski skupnosti skrbela in nadzorovala družbeno prehrano (kakovost, higiena, sestavljanje jedilnikov),

— da je nujno strokovno usposobiti vse kuharice šolskih mlečnih kuhinj (če je potrebno, organizirati tudi posebni tečaj),

— da naj posebni organi napravijo analizo o biološki vrednosti malic, higieni itd.

Apnenica dela

Prejšnji mesec je spet pričela obratovati nova dobrepoljska apnenica. Zvedeli smo, da imajo sedaj dovolj dela in da vse apno sproti prodajo, žal pa jim primanjkuje delavcev, da bi lahko zadostili vse potrebno. Dnevno nakuhajo 30.000 kilogramov apna, vse leto pa ga bodo (po planu) 9500 ton...

PLENUM OBČINSKE GASILSKE ZVEZE RIBNICA

Delovna društva

V Ribnici je 31. marca zasedal plenum ObGZ, ki se ga je udeležilo 60 delegatov iz 22 prostovoljnih in enega industrijskega gasilskega društva. Plenuma se je udeležil tudi poveljnik republiške gasilske zveze Miran Špicar.

Vsa društva, razen v Vinicah-Zapotoku, so imela pred tem občne zборе. V minulem letu so veliko napravila za požarno varnost. Nekatera društva so popravila domove in kljub pomanjkanju denarja nakupila precej gasilske opreme. Z dotacijo ObLO v višini 900.000 din niso bili kriti niti najnujnejši izdatki. Društva so si morala izboljšati finančni položaj z lastno iniciativo in zbiranjem denarja, s tem pa so izboljšala tudi požarno varnost. Posebno pohvalo zasluži društvo v Dolenjih Lazih, ki si je iz dohodka od raznih prirreditve nabavilo precej opreme, zbirajo sredstva za novo

strojnikov. Strojniški tečaj je obiskovalo 25 članov. Med letom so gasilci opravili 1640 prostovoljnih delovnih ur v vrednosti 328 tisoč din. Lani je bilo tudi osem registriranih požarov in štirje začetni, kar narekuje skrb za sistematično preventivo, kajti le tako bomo lahko uspešno odstranjevali številne nevarnosti. Bolj bo treba tudi skrbeti za vzgojo kadrov, predvsem častnikov in podčastnikov. Pri reševanju vprašanj strokovnega kadra morajo sodelovati tudi odgovorni upravno politični forumi in delavski sveti gospodarskih organizacij, kajti le tako je zagotovljen uspeh. Žal pa se

Ribniški taborniki

Novo taborniško vodstvo v Ribnici, ki je bilo izvoljeno na zadnjem občnem zboru, marljivo dela. Dosegli smo tesno povezo s SZDL, ZMS, DPM in JLA. Ker nimamo svojega prostora, se sestajamo na šoli, za kar se vodstvo šole lepo zahvaljujemo.

2. in 3. marca smo priredili tečaj za vodnike, ki je dobro uspel, saj so se tečajniki marsikaj naučili. Seveda bodo potrebovali še več izkušenj.

Taborniki smo sodelovali tudi pri praznovanju občinskega praznika. Skupno s pripadniki JLA smo izvedli akcijo ILEGALEC ter partizanski pohod na Travno

goro, kjer smo položili venec pred spomenik padlim borcem.

7. aprila bomo imeli športno tekmovanje v okviru taborniškega kluba študentov Ivan Rob, tekmovanje pa bo za ekipe Ribnice in Kočevja. Letos bomo izvedli tudi okrajni mnogoboj za A in B ekipe in republiško orientacijsko tekmovanje, ki se ga bo udeležilo predvidoma 600 do 700 ljudi.

Taborniki bomo organizirali tudi različne pohode in izlete, potovalni in letni tabor, pomagali pa bomo tudi pri izgradnji jamarske koče...

D. S.

Sadna drevesa padajo

Žalostno pada sadno drevje pod sekirami in žagami vaščanov. Rabijo kurivo? Verjetno. Pripravljajo ga za poletje in naslednjo zimo. Da, tudi sadno drevje je les in če se posuši, je izvrstno kurivo. Toda sadno drevje ne ra-

ste v gozdu, ni namenjeno za kurjavo.

Letošnjo pomlad so začeli v Starem logu po nalogu Kmetijske uprave podirati drevje kar po vrsti. Padla so najlepša drevesa. Tu ni sečnja zato, da se drevje razredči, da se omogoči ostalemu lesu in boljše rast. Če bi bilo to samo čiščenje, potem naj bi ga posekali v okolici vasi, kjer je dovolj suhega drevja.

Nihče se pri tej stvari ne vpraša, kaj bomo jeseni obirali, kje bomo dobili sadje. Živimo torej samo za danes in jutri. Mar res ljudje ne uvidijo, da delajo sami sebi škodo. Lahko je sekati drevesa, ki so jih sadili naši očetje; naši otroci ga ne bodo mogli, ker ga ne bodo imeli.

Nihče se v letu obletnice Kočevskega zbora ne zanima za lepši izgled vasi. Očistili naj bi sadno drevje, ga obžagali, podrli suho drevje. Po vasi naj bi pospravili odpadke okrog hiš, pobrali razmetano kamenje. Tako bi vas, ki je med vojno toliko pretrpela, postala lepša.

Tako pa žage pojejo in sadno drevje pada, vas pa izgublja še tisti izgled, ki ga ima...

J. R.

Plenum občinske gasilske zveze v Ribnici

brizgalno, nekaj denarja pa so namenili rep. GZ za gradnjo gasilskega letovišča v Pacugu. Denar za novo brizgalno zbirata tudi društvi v Goriči vasi in Prigorici, PGD Zamostec pa je na ta način zgradilo nov gasilski dom.

V prihodnje bo treba bolj skrbeti za vključevanje mladine in pionirjev v društva, pa tudi inteligence. Med letom je bil tudi uspešno izveden teden požarne varnosti, ko je med drugim posebna komisija pregledala naseleja, gospodarska poslopja, dimne naprave in podstrešja, centralna društva pa so napravila gasilske razstave. V Ribnici in Sodražici je bil seminar za funkcionarje društev.

V ObGZ je 1373 članov, od tega je 20 častnikov, 72 podčastnikov, 335 izprašanih gasilcev in 82

prav ti forumi doslej niso veliko zanimali za to. Iz podjetja skoraj ni več mogoče dobiti kandidata za šolanje, čeprav je to tudi v interesu gospodarske organizacije. Poglavlje zase je delo oz. vključevanje žensk v društvene vrste...

Poveljnik ObGZ je tudi pojasnil temeljni zakon o varstvu pred požari in uredbi o gasilskih skladih, določenimi iz 4% prispevka požarnih zavarovalnih premij DOZ. Iz tega sklada dobijo posamezna društva dotacijo za nabavo orodja, gasilskih avtomobilov, motornih brizgaln itd. Letos bodo kupili iz tega sklada za 5 milijonov din tlačnih cevi. Pri nabavah morajo društva ali ObLO sodelovati s 5% udeležbo. Iz ostalih 4% premij, ki jih daje državni zavarovalni zavod, gredo sredstva za preventivno požarno varnost ter

deloma za opremo in gradnjo gasilskih domov v centrih. Za gradnjo domov v Ribnici, Sodražici in Loškem potoku je po petletnem planu predvidenih 60 milijonov dinarjev

Poveljnik GZ LRS je spregovoril o bližnjem kongresu gasilske zveze in poudaril, da so pred gasilskimi društvi nove, pomembne naloge. Dejal je tudi, da mora požarno varnostna služba najti svoje mesto v občinskih statutih in da je občina dolžna skrbeti za pravilno izvajanje požarne varnosti. Na koncu je podelil za vestno in nesebično delo v gasilstvu trem najzaslužnejšim članom odlikovanja, tov. Šobar pa je prejel odlikovanje za posebne zasluge ter diplomu za napredovanje v višjega gasilskega častnika...

-nc

Leto tehnične kulture mladih

Tekme in razstave mladih

V letošnjih pionirskih igrah »Leto tehnične kulture mladih« bodo sodelovale tudi šole iz kočevske občine. Naši pionirji bodo tekmovali predvsem v modelarstvu in prometni vzgoji, sodelovali pa bodo tudi na razstavah fotografij. Pred kratkim smo obiskali obe kočevski osemletki in se pozanimali, kako se pripravljajo na letošnje pionirske igre.

OBE OSEMLETKI IMATA PRI-
BLIŽNO ENAK PROGRAM

Obe kočevski osemletki bosta tekmovali v glavnem v enakih disciplinah. V brogarskem delu tekmovalja bodo pionirji tekmovali s svojimi malimi motornimi čolni in jadnicami. Najprej se bodo pomerile šole v občini, najboljši modelarji pa bodo tekmovali še na okrajnem tekmovalju, ki bo 25. in 26. maja na Jesenicah.

V tekmovalju letalskih modelov se bodo pionirji pomerili le doma. Za večja tekmovalja jim manjka izkušenj, pa tudi primerne orodja, s katerim bi lahko izdelali kvalitetnejše modele.

Pionirji, člani fotokrožkov, bodo organizirali najprej skupno razstavo vseh šol v Kočevju, nato pa bodo z najboljšimi deli sodelovali še na republiški razstavi v Ljubljani.

Nadalje bodo tekmovali pionirji še v znanju prometnih predpisov. Za prometno vzgojo pa na nekaterih šolah med pionirji ni zadovoljivega zanimanja, ker ni na razpolago vozil za praktično vožnjo.

TUDI V VAS-FARI
TEKMUJEJO

Pionirji osemletke Vas-Fara bodo v letu tehnične kulture mladih, se pravi letos, pripravili več izletov v kmetijske zadruge, kjer si bodo ogledali predvsem poljedelske stroje. Seznanili se bodo tudi z agrotehničnimi ukrepi v kmetijstvu in izkušnje uporabili na površinah šolske zadruge. Člani foto krožka se bodo še naprej učili fotografirati in razvijati filme, sodelovali pa bodo tudi na razstavi v Kočevju. Nadalje bodo organizirali oddajo »Spoznavajmo sodobno tehniko«, organizirali bodo razna tehnična predavanja (predavali bodo tehniki) in pripravili ob zaključku leta razstavo tehničnih ter drugih svojih dejavnosti. V tehnični spretnosti (izdelovanje modelov, maket ter ustnem znanju) bodo tekmovali s šolo Brod na Kolpi. Nadalje bodo organizirali tekmovalje z letalskimi modeli in zmajci ter v vožnji s kolesom in znanju prometnih predpisov.

MATERIALNA OSKRBLJENOST
RAZLIČNA

Omenili smo že, da imata obe kočevski osemletki približno enak program tekmovalj, medtem ko imata zelo različne pogoje dela za tehnično vzgojo.

Bračičeva šola ima za tehnični pouk le manjši prostor, ki tej vzgoji niti ne odgovarja. Tudi tehnično je opremljena slabo, saj ima le nekatero najnujnejše orodje, s katerim lahko v glavnem izdeluje čolničke in podobno. Za kvaliteten tehnični pouk jim manjka še precej opreme in se-

veda primeren prostor. Delno so pomagala šoli tudi nekatera domača podjetja (ITAS, INLES). Kljub slabim pogojem pa so na tej šoli le dosegli v primerjavi s prejšnjimi leti v tehnični vzgoji precejšen napredek.

Šeškova šola je občutno bolj opremljena, saj je pred kratkim nakupila za približno milijon in pol dinarjev razne opreme in orodja. Tako imajo več miz za ročno kovinsko obdelavo, mizarške mize, stružnico za les, žago (cirkular) in drugo. Žal nimajo človeka, ki bi bil usposobljen za vodenje tehničnega (predvsem modelarskega) krožka. Kljub temu pa se pripravljajo za sodelovanje na modelarskem tekmovalju. Fotokrožek ima tudi tehniko, ki so si jo postavili z malenkostnimi stroški (okoli 6000 din, med-

Šahovsko tekmovalje

8. marca je bila na naši šoli otvoritev šahovskega prvenstva pionirjev, pionirk in mladincev. Med tekmovalci sem bil tudi jaz. Začeli smo z velikim navdušenjem. Razdeljeni smo bili na štiri skupine: mladince, starejše in in mlajše pionirje in starejše pionirke.

Že takoj v začetku se je pokazalo, da so se nekateri učenci marljivo pripravili na to tekmovalje, saj so že v prvem kolu bila presenečenja. Ker smo vedeli, da bodo šli prvi štirje iz vsake skupine na občinsko prvenstvo v Kočevje, smo zelo premišljeno premikali figure.

Igral sem v skupini starejših pionirjev, kjer so bile najostrejše borbe, saj je tu tekmovalo kar dvajset pionirjev. Zasedel sem odlično drugo mesto. Tako se bom z drugimi najboljšimi udeležil občinskega šahovskega prvenstva. Doslej sem že dvakrat tekmoval v skupini mlajših pionirjev in vsakokrat pripomogel, da smo zasedli prvo mesto. Zave-

MRTVI MATERII...

Ze dolgo je,
odkar si nas zapustila.
Seđaj smo sami,
zapuščeni...

Ah, kako je bilo lepo,
ko si bila še med nami;
še dobro se spominjam
tvojega vedrega nasmeha.

Kruta smrt te je iztrgala
iz naše sređe;
po dolgotrajni boleznii
si nas zapustila.

Tiho si odšla od nas,
kakor cvet, ki usahne na poljani.
Zelo te pogrešamo,
naša draga mami.

Nate je ostal le svetel spomin.

Jerman Verica
4. r. o. š. v Kočevski Reki

tem ko je dala neka druga šola za temnico občutno več). Sredstva za tehnično vzgojo oziroma za nakup opreme prispeva predvsem šola, nekaj opreme so dobili kot nagrado za uspešno delo, nekaj so je kupili z denarnimi nagradami, nekaj pa prispevajo za tehnično vzgojo tudi podjetja (INLES, Oprema — predvsem odpadke vezanih plošč).

Prav zdaj dokončuje gimnazija gradnjo tehnične delavnice v lastni režiji. Ta gradnja bi po predračunu stala 4 milijone dinarjev, računajo pa, da jih bo stala le okoli 2,5 milijona dinarjev, ker so mladinci in pionirji Šeškove šole in gimnazije pri gradnji opravili nad 5000 prostovoljnih delovnih ur. Delavnica bi morala biti po programu gotova že do februarja, a je zima zavrla dela, tako da bo predvidoma gotova do maja. Opremo za delavnico v vrednosti 1,5 milijona din) bo prispevala Šeškova šola, ki jo bo seveda potem tudi skupaj z gimnazijo uporabljala. Ravnateljstvi obeh šol (gimnazije in Šeškove šole) pa tudi občinski ljudski odbor so pokazali za to vzgojo ra-

zumevanje, zato bo tudi tehnična delavnica kmalu dograjena in opremljena.

Pionirji in mladinci bi morali imeti pri tehnični vzgoji krepko podporo društva Ljudske tehnike. To društvo pa je bilo v Kočevju komaj ustanovljeno in se še samo bori z različnimi težavami, tako da od njega šoli ne pričakujeta zaenkrat nobene pomoči (niti materialne, niti v obliki raznih predavanj).

Avto-moto društvo pripravlja za pionirje še poseben program, o katerem pa bomo poročali v eni naslednjih številčk našega lista.
j. p.

Zgrafito Jožeta Cente v sejni dvorani nove stavbe ObLO v Ribnici. Oboroženi partizan predstavlja našo narodnoosvobodilno borbo, simbolizira naše uporno ljudstvo, naše želje, nakazuje pa tudi svetlejšje, srečnejše, lepše dni...

Filmi, ki jih bomo gledali

COWBOY

Ameriški barvni film »Cowboy«, ki bo na sporedu v kinu RUDNIK 13. in 14. aprila, je od drugih cowbojskih filmov izjemna. Na platnu namreč ne vidimo cowbojev, ki kot navadno s svojimi junaštvi vznemirjajo domišljivo pubertetnikov, pač pa resnične govedarje, ki si z rejo govedi trdo služijo vsakdanji kruh. Film pripoveduje o novincu, ki ga govedarji uvajajo v svoj poklic. Sprva telesno in duševno občutljiv postane počasi trši od svojih tovarišev. Za svojo trdoto skriva le preobčutljivo srce ali pa je postal resnično neobčutljiv za človeške stiske, na to nam film, ki je vseskozi napet, ne da jasnega odgovora.

VREMENAR

Ameriški barvni film VREMENAR bodo gledali 14. aprila v kinu Osilnica. Film je imenitno zaigrana in malo romantično s humorjem podana zgodba o starajočem se farmarskem dekletu Lizi, ki je prepričana, da je grda in da jo zaradi tega nihče ne mara. Toda nekega dne sušnega poletja pride na farmo, na kateri živi Lizi, popotnik, ki o sebi trdi, da dela dež. Na svojih poletnih se je marsičesa na-

učil, predvsem pa zna pogledati v človeška srca. Kaj hitro odkrije, kako je z Lizo. V eni sami noči ji vrne zaupanje vase, ko ji pove, da je vsaka ženska po svoje lepa. Proti jutru, ko se vremenar, kot mu pravijo, v pohlevnem dežju, ki se proti njegovem pričakovanju ulije, odhaja, Liza ve, da tudi njo v prihodnosti čaka lepše življenje ob človeku, ki jo je zaslužil. Lizo je v filmu sijajno odigrala Katherine Hepburnova, vremenarja pa Burt Lancaster.

ZLOČIN IN KAZEN

Kdor je čital knjigo znamenitega ruskega pisatelja Dostojevskega »Zločin in kazena«, bo s filmom, ki bo na sporedu v kinu Loški potok 7. aprila, precej nezadovoljen. Pisateljevo zgodbo o morilcu Razkočnikovu so Francozi prenesli na samotnega francoskega študenta, ki hoče preprečiti pokoro svoje sestre s precej starejšim petičnežem. Da bi prišel do denarja, ubije bogato stariko, z umorom pa se hoče maščevati tudi družbi, ki ceni ljudi le po denarju. Toda študent po umoru nima miru in se nazadnje sam prijavi policiji. Film gledalca razočara, ker tragedija francoskega študenta ni prepričljiva in ga ne pretrese.

Andrej Tomšič:

Uporna kri

Zgodbo o partizanki Sonji posvečam stotisočem, ki so trpeli po nacističnih taboriščih, njim, ki so v najtežjih dneh našega naroda preživeli strahotna mučenja po nacističnih zaporih in tisočem brezimnih junakov, katerih zgodbe so tej podobne, pa zanje nihče ne ve. Ti junaki so preživeli zapostavljanja, pretepanje in mučenje, kakršno si je lahko izmislil le nacistični uničevalni stroj in pokvarjenost domačih izdajalcev — toda niso klonili.

Zgodba ima resničen okvir. Drugačna so le imena, ime na krajev pa sem obdržal. Jasno je, da so dialogi izmišljeni, oblikovani primerno posameznim situacijam.

T. A.

I. OFENZIVA

Po staroloških hostah je pustošila pozna jesen, listje je odpadlo in debela so molela gole veje v nebo. Monotona siva barva, ki je prevladovala po pobočjih, kjer ni bilo večno zelenih smrek, je napovedovala zimo.

Sončno popoldne v novembru 1943 je izvabilo ranjence staro-loške bolnice na prosto. Bolnica je bila v edini nepožgani hiši v vasi. Razlezli so se po pobočjih in globačah ter se predajali bo-žajočim sončnim žarkom.

V novembrski ofenzivi se je bolnica premaknila bliže gozdov in se naselila v Starem logu. Ranjenci bivše bolnice ribniškega rajona so se sredi gozdov počutili dobro in so že precej okrevali. Med njimi je bilo tudi precej Ribničanov.

Zadnje dni je bilo tam od Novega mesta in Kolpe vse glas-nejše slišati butanje topov. Ranjenci in osebje bolnice so dobro vedeli, da se jim bližajo težki časi. Vseh se je polastila moreča skrb, kdaj bodo zdravi in se bodo lahko vrnili v brigade. Bilo je samo še vprašanje dni, mogoče ur, ko bo sovražnik prodrl in uničil mlado svobodo.

Osebje v bolnici se je zavedalo resnosti položaja, predvsem pa, da morajo biti vedno pripravljene na evakuacijo težkih ran-jencev v prostrani Kočevski Rog. Položaj je bil resen. Dr. Lovro in komisar bolnice Franček sta pošiljala patrolo za patrolo v vse smeri. Vračale so se blatne in utrujene ter poročale, da prihaja sovražnik vse bliže. Brigade so odstopale s položajev zaradi neizkušenosti borcev in premoči sovražnika in odpor se je manj-šal iz dneva v dan. Uprava bolnice pred ranjenci ni skrivala resnosti položaja. Večkrat se je zgodilo, da je zmanjkala zdaj ta, zdaj oni lažji ranjenec, ki se je vrnil v brigado ali pa upal, da bo ofenzivo prebil skrit kje v bunkerju, pri domačih ali sorodnikih. Kasneje so se vračali v svoje enote, vendar pa jih je nekaj sovražnik tudi ujel. Tako je sovražnik zvedel za bolnico.

Pozno popoldne je prišla vest, da se sovražnik pomika iz Dvora proti Kočevju. Bolnico so začeli takoj seliti v gozdove, v prej pripravljene postojanke. Ko so zadnji ranjenci zapuščali vas, nosili so jih borci na nosilih, se je začel letalski napad. Tri letala so bombardirala požgano vas in sejala smrt, kjer se je kaj pre-maknilo.

Eno izmed letal se je ostro nagnilo na krilo in se med zoprnim zavijanjem letalske sirene spuščalo proti pobočju, kjer je opazilo malo prej drobno postavo. Letalski mitraljezi so ostro zalajali in zasuli s svinčenkami grm, kamor se je postavica skrila. Letalo se je zvrnilo, da bi se trenutek kasneje pognalo v sinje višave in ponovilo svoj smrtonosni krog. Takoj za njim se je pojavilo drugo in tretje.

Preostali lažji ranjenci so se v trenutku razbežali, težki ran-jenci pa so brezmočno ležali na nosilih in odprtih očih pričako-vali smrt. Padajoče kamenje in opeka sta mnoge ranila še enkrat, toda niso si mogli pomagati. Eksplozije bomb so jih glušile in dim gorečih grmač jih je dušil.

Nejasna postava v grmu se je premaknila, da je zašuštelo odpadlo listje. Bilo je mlado dekle šestnaestih let, drobno in svetlolaso, z obrazom, ki je še kazal otroške poteze, vendar je na njem že bilo nekaj ženskega. Ni bila lepa, toda njen obraz, njeno bitje je privlačevalo. Oblečena je bila v rožasto krilo in vojaško bluzo, očitno prebarvano iz zelene vojaške uniforme. Močni nizki čevlji so kazali, da še ni dolgo v partizanih.

Ležala je sredi grma, z obrazom obrnjenim v nebo, skrbno opazujoč letala, ki so z mitraljezi obstreljevala z robidijem in leskovino obrasle globače. Ko je letalo odhrumelo, si je olajšano oddahnila, da bi se takoj nato še bolj skrčila. Zavijanje letalskih sirene se je zopet približevalo. Videla je, kako se je letalo ostro obrnilo ter se pognalo v zračne višave. Od trupa se je ločila podolgovata stvar, postajala vse večja in medtem, ko je parala zrak, zoprno šumela. Vzbuhi eksplozije je otrsela z grma, kamor se je skrila, še zadnje uvele liste in po njej je začela padati toča kamenja in kosi zemlje. Z roko si je zavarovala obraz in se nehote, podzavestno še bolj skrčila, da je postala vsa majhna.

Ko so se letala oddaljila se je počasi skobacala na kolena in se dvignila. S čela ji je tekel droben curek krvi. Vstala je in si stegla z las in obleke drobce prsti in kamenja, nato pa se pognala proti gozdu. Prazen rokav levice ji je opletal, ko se je v sunkovitih skokih poganjala proti odrešilnemu zavetju.

(NADALJEVANJE)

OPEKARNA RIBNICA

Bo letos bolje?

Lansko leto je bila proizvodnja v ribniški Opekarni močno pod planom, to pa predvsem zaradi neugodnih vremenskih razmer — dežja, snega in mraza (opeka jim je zmrznila celo prve dni junija!), zaradi pomanjkanja delavcev, največ pa zaradi zakasnitve montaže novih strojev. Namesto da bi jih montirali septembra 1961, so jih šele konec maja 1962. Seveda proizvodnja pod takimi po-goji ni mogla biti taka, kot je predvideval program rekonstruk-cije podjetja.

Tudi letos še niso pričeli z de-lom, čeprav v drugih opekarnah že delajo s polno paro. Krivec je mraz, ki lahko uniči vso dnevno proizvodnjo. Kljub temu pa se vneto pripravljajo na toplejše dni. Po planu bodo izdelali tri mili-jone 200 tisoč opek in zidakov, kar predstavlja okrog 48 milijo-nov dinarjev (izračunano po se-danji ceni opeke). Precej težav pa bodo imeli z delavci, ki jim jih občutno primanjkuje, pa tudi teh, ki jih imajo sedaj, je vedno manj. Seveda, nihče noče delati v blatu, ko si drugje lahko poišče boljše delo. Marsikdo je prezimil v ope-karni, sedaj pa je odšel drugam. Precej jih je odšlo tudi na delo v Nemčijo.

Tako je v Opekarni sedaj zapo-slenih (skupno z upravo) 33 ljudi, potrebovali pa bi jih najmanj še enkrat toliko.

Proizvodnjo v ribniški Opekarni je precej zavrla tudi dolga zima, pa tudi vreme se kar noče otopeliti Foto Mohar

Spomeniška kronika

Spomeniku na Jasnici med Do-lenjo vasjo in Ložinami so dnevi šteti; kmalu se bo moral umak-niti novi cesti, prestavili ga bodo drugam.

Odkril so ga 3. avgusta 1958, ob občinskem prazniku nekdanje občine Dolenja vas, posvečen pa je prvim štirim žrtvam iz Dolenje vasi oz. bližnjih krajev — Janezu Hrenu, Ludviku Dejaku, Stefanu Bojcu in Francetu Goršetu.

Že proti koncu 1941 je bila or-ganizacija OF v Dolenji vasi tako

močna, da je bil v začetku na-slednjega leta že ustanovljen ra-jonski odbor. Da bi zatrl osvobo-dilno gibanje, je okupator uspeš-no izkoristil domačo reakcijo, ki se je zbirala okrog župnika Šku-lja, ustanovitelja bele garde. Ta-ko so padle prve žrtve, prvi talci, ki jih je okupator ubil nekje na Jasnici, izdali pa so jih sovašča-ni, zaslepljeni z verskim fanatiz-mom... Dolenjevaški pionirji so pred kratkim obiskali spomenik, ga očistili in poklonili mrtvim to-varišem prvo spomladansko cvet-je.

Letos trije novi vodni rezervoarji

Gradnjo prvega 500-kubičnega vodnega rezervoarja na pobočju Mestnega vrha nad Kočevjem je občutno zavrla letošnja zima. Re-zervoar (oziroma celica rezervo-arja) bo gotov v nekaj dneh, obr-atovati pa bo začel s 1. majem.

Takoj nato bodo začeli graditi drugo celico, ki bo prav tako 500-kubična. Obratovati bo začela predvidoma 3. oktobra, se pravi za proslavo 20-letnice Kočevske-ga zbora. Gradnja druge celice sicer ni nujno potrebna, vendar bo ceneje, če jo zgradimo že le-tos, pa tudi potrošnja vode naglo narašča. Obe novi celici bosta predvidoma zadostili potrebe Kočevja za naslednjih 30 let.

Na črpališču nad Obrhom pa namerava Vodna skupnost dogra-diti še zadnji rezervoar, ki bo imel prostornino 700 kubikov. Iz zajetja bodo vodo črpali v ta re-zervoar, nakar bo sama tekla proti potrošnim področjem. Gotov bo predvidoma do 3. oktobra.

Letošnji investicijski plan Vod-ne skupnosti za Kočevje in Rib-nico znaša 84 milijonov dinarjev, od tega 59 milijonov lastnih sred-stev, ostalo pa so posojila. Plan predvideva več dogradenj, razši-ritev in rekonstrukcij v Kočevju, Slovenski vasi, na Obrhu, Trati, v Predgradu, Podpreski in Livol-du, če bo pa Vodna skupnost do-bila predvideni kredit, pa še v Starem logu in Koprivniku.

POSTENJAK

»Ali si sendvič lepo razdelil s sestrico?« vpraša mama sinka Francija.

»Seveda, pa še večji del je do-bila kot jaz.«

»To pa skoraj ne morem ver-jeti.«

»Ja, mamica, dal sem ji cel kruhek, sam pa sem pojedel le tisto malo salame.«

Jezikovni babilon v Indiji

Prebivalstvo Indije — nad 420 milijonov ljudi — govori nad 200 jezikov in okoli 350 narečij

Uradni jezik v Indiji je angleščina. Namen indijske vlade pa je, da bi jo čez čas zamenjala hindujščina. Po podatkih neke ankete iz leta 1921 obstaja v Indiji nad dve sto jezikov ne glede na množico krajevnih narečij, se pravi dialektov, ki jih je okrog 350. In, če bi, potemtakem, hoteli v indijskem parlamentu uporabljati zares samo one najbolj važne, bi se ta za gotovo spremenil v pravcato babilonsko zmešnjavo.

Resda tudi v Evropi govorimo množico jezikov, toda večina teh sodi v tako imenovano indoevropsko, oziroma indo-azijsko jezikovno skupino. Pri teh ni težko ugotoviti njihovo sorodnost. Sicer imamo tu tudi nekatere manj pomembne jezike arhaičnega porekla, kot sta na primer baskovščina in albansčina, pa še nekatere druge, ki so bili prinešeni v Evropo, kot so finsčina, madžarščina, setonsčina in turščina, vendar predstavljajo ti samo manjše jezikovne otoke sredi ogromne večine indoevropskih jezikov. Poleg tega pa se tu v pismenem izražanju uporabljala enostavna latinica, kar omogoča še lažjo uporabo teh jezikov, razen v pri-

meru grščine, kjer se rabi klasična grška obeceda, in pa štirih slovanskih jezikov, ki se pišejo v cirilici.

Drugačen je položaj v Indiji. Tu naletimo, kot že povedano, na celo množico jezikov, ki pripadajo najbolj različnim skupinam in podskupinam. Le-ti pa uporabljajo najbolj nenavadne in pestre, a tudi zelo zapletene pisave.

Najbolj važni jeziki sodijo v še omenjeno veliko skupino indoevropskih jezikov, kot na primer hindujščina, bodoči uradni jezik Indije, potem so tu že jezik »gudžarati«, dalje »rajashtani«, jezik »marthi«, ki ga govorijo v Bombaju, »punjabij«, ki se uporablja v Lahoreju, singalščina s Cejlona itd.

Bolj proti jugu, na polotoku Dekan, pa naletimo na množico dravidskih jezikov, ki se povsem

razlikujejo od indo-evropskih. Med temi je najvažnejši jezik »tamil« ali »tamul«, ki ga govorijo ljudstva na obalah Bengalskega zaliva ter v severnih predelih Cejlona. Uporablja ga kakih 22 milijonov Indijcev, a pripomniti je treba, da ima lepo razvito literaturo. Bolj proti severu, na vzhodni strani polotoka Dekkan, se ljudje sporazumevajo v jeziku »tegulu«, na njegovi zahodni obali pa govorijo jezik »malayam«. V osrednjih predelih istega polotoka naletimo na važen dravidski jezik »canara«, ki ga uporablja okrog 12 milijonov Indijcev.

Leposlovje teh dravidskih jezikov je polno legend, teoloških razprav, filozofskih del, romanov, novel, prekrasnih lirčnih pesnitev, medicinskih, astronomskih in matematičnih del. Nekateri drugi važnejši dravidski jeziki so še

»tule«, »kodagu«, »toda«, »malto«, »gondi«, »kolamo« i. dr.

Večina ljudi, ki govorijo dravidske jezike, pa se raje uči angleščine kot ostalih dravidskih narečij, čeprav je zdaj postalo tudi učenje hindujščine obvezno.

V zahodnih predelih Indije naletimo na skupino tako imenovanih iranskih jezikov. Med temi so glavni: »ormuri«, »pashtu«, »kashmiri« bi bržkone bilo bolje prištevati med himalajska narečja, oziroma jezike, čeprav drži, da je v njem opaziti močne iranske vplive.

V Nepalju uporabljajo jezika »pahari« in »newaris«. Zadnjega prištevajo med tibetansko-burmanske jezike.

Lahko bi še omenili arhaične jezike »munda«, ki se govorijo v centralni Indiji, »mon kmer« in druge, toda že ti, ki smo jih doslej omenili, nam dovolj zgovorno povedo, zakaj za sedaj še vedno celo v indijskem parlamentu velja za uradni jezik angleščina.

Priporočila za zdravo prehrano

Vsak človek naj bi dobil dnevno vsaj po eno živilo iz vsake navedene skupine:

Za rast in obnovo telesa
je nujno potrebno MESO, MLE-

Mali nasveti

ZAMAŠKI

■ Zamaške ali plutovinaste delce lahko potegnemo iz steklenice, če nalijemo vanje nekaj salmijaka. Čez nekaj dni se plutovina popolnoma raztopi — ostanek lahko brez težav izlijemo.

Prevelike zamaške, ki ne gredo v grlo steklenice, namočimo za kratek čas v krop. Zamaški se tako nekoliko zmanjšajo. Razen tega ima postopek še prednost, da zamašek steklenice bolje zamaši, ker se po ohlادitvi spet razširi.

Stare umazane zamaške iz higienskih razlogov pred uporabo prekuhamo v zelo razredčeni solni raztopini.

STEKLENICE

■ Steklenice neprodušno zamašimo tako, da zamaške poprej namočimo v olju.

PRISMOJENA JED

■ Zgodi se nam, da se prismojdi jed v ponvi. Razen tega da je jed uničena, je še težko očistiti ponev. Pomagala si bom tako, da pokrito ponev postavim za trenutek na mokro krpo. Ostanke prismojene hrane se sami lepo odlepijo.

STARI ZAMAŠKI

■ Stare zamaške namočimo v petroleju in z njim lahko izvrstno podkurimo.

NOVI SOVJETSKI AVTOMOBIL

Tovarna avtomobilov Likačev v Moskvi je začela proizvajati nov tip limuzine s sedmimi sedeži. Avtomobil »ZIL III. G« ima motor z osmimi cilindri in močjo dvesto konjskih sil. Doseže lahko hitrost 170 km na uro. »ZIL III. G« porabi na 100 km 19 litrov bencina.

KO IN MLEČNI IZDELKI (razen masla). Od skupine MESO naj bi dnevni obrok vseboval nekaj od naslednjega: ribe, meso, drobovina, pa tudi jajca in suh fižol. Iz skupine MLEKO IN MLEČNI IZDELKI pa: mleko, kisló mleko, sirček-skuta, jogurt in sir.

Za energijo, potrebno telesu

so nujno potrebne MAŠCOBE, ZITA IN ŽITNI IZDELKI. Od skupine MAŠCOBE naj bi dnevni obrok vseboval vsaj po eno naslednjih maščob: maslo, margarina, rastlinska mast, svinjska mast ali olje. Iz skupine ZITA in

ŽITNI IZDELKI pa: kruh, testenine, riž in ovseni kosmiči. **Za večjo odpornost proti boleznim** je nujno potrebna PRESNA in kuhana zelenjava ter sadje. Od tega naj bi dnevni obrok vseboval vsaj po eno naslednjih živil: korenje, zelje, jabolka, limone, grozdje, solata, paprika, špinača, grah in fižol v stročju.

*

Sladkor, marmelada, med in čokolada nam za vsakdanjo prehrano niso nujno potrebni. Nadomestimo jih lahko z drugimi živilili, posebno iz skupine žit.

Vaš otrok

Mamica ste in vas razveseljuje otrok ali pa morda cela kopicca. Seveda vsi vemo, da z otroki ni samo veselje, tudi skrbi in težav je dovolj.

Včasih so malčki pravi tirani. Ne zadostuje jim, da jim pripovedujete pravljice uro dolgo, želijo še in še. Vas pa čakajo vsi gospodinjski opravki in morda še služba povrh. Kako bi otroke zaposlili z drugimi, koristnimi opravki? Kaj, če bi jim zgodbo napisali, oni naj jo pa lepo ilustrirajo. Poslušujejo naj se le barvnih svinčnikov — čim natančneje naj s slikicami prikažejo zgodbo. Prav gotovo se bodo tega dela lotili z veseljem. Če se bo to ponavljalo, boste imeli časa celo knjigo, na katero bodo ponosni.

Če imamo kopicco otrok, jih moramo čimprej navaditi na samostojnost. Otroci naj si uredijo svoj koledar, v katerega bodo zapisovali vse važnejše datume kot so rojstni dnevi, začetek in konec šole, obiski zobozdravnika, kina ali gledališča. Otroci si bodo verjetno vse to radi zapisovali in s tem jih bomo navadili, da si bodo vedno vse važnejše datume označili.

INDUSTRIJA PRIHODNOSTI

Na Japonskem že nekaj let zelo uspešno pridobivajo železno rudo iz morskega dna. V zadnjih štirih letih so samo v Tokijskem zalivu nakopali 7 milijonov ton železne rude, in sicer iz globine 27 m. Ker menijo, da je na svetu ob obalnih pasovih še veliko takih nahajališč, imenujejo to industrijo prihodnosti.

Ribnica je praznovala svoj praznik in 20-letnico zmage v Jelenovem žlebu razkošno okrašena

Nastopil je tudi zbor Slovenske filharmonije z Gobčevo kantato NJEGOVO IME JE LEGENDA Foto: Mohar

NEKAJ DROBCEV IZ ZGODOVINE KOČEVSKO

»Nemškarji«

Kočevarji, ki so se preselili na Kočevsko pred dobrimi 630 leti, so se v začetku druge svetovne vojne spet odselili.

Svojčas so imeli posebne kupčijske olajšave, ki jim jih je priznal cesar Friderik III. 23. oktobra 1492. leta.

Privilegiji so bili sprva omejeni le na okraj Kočevje, potem so jih razširili še na Novo mesto in Črnomelj, ker so se tudi tja naselili Kočevarji, čeprav v zelo majhnem številu. Namen tega je bil, da si s kupčijo in krošnjarenjem po avstrijskih kronovinah in po južni Nemčiji nekako zboljšajo gospodarski položaj, v katerega je prišla Kočevska po turških vpadih. Prvič se je to zgodilo 1469, potem pa so Turki še dvakrat zažgali mesto in okoliške vasi, kar pa je bilo količkaj vredno, so odnesli...

Prvotno so prodajali Kočevarji po tujih deželah le »suho robo« in domače platno. Izdelovalcem in prekupčevalcem so bila odprta vrata v široki svet. — Privilegij iz leta 1492 so izkoriščali v prvi vrsti nemški naseljenci, kasneje pa tudi ostali prebivalci in celo Hrvatje, ki so bili podložniki gradu Pobrežje ob Kolpi. Ker so krošnjarji hodili največ v Nemčijo, so jim ljudje rekli »nemškarji« ali »hausirarji«, ker so pomajali robo od hiše do hiše, ali »krošnjarji«, ker so imeli krošnje.

Sprva so krošnjarili z domačimi izdelki, kasneje pa tudi z galanterijskim blagom. Cesarica Marija Terezija jim je pa dala še novo pravico — trgovanje z južnim sadjem... Visoki, z oboči, rešeti, siti in drugo leseno robo obloženi krošnji so rekli Ribničanje »kanon«, ker je bila res podobna pokonci stoječemu topu.

Kočevci pa so nosili lesen pokončen oprtnik, podoben omari. Imel je polno majhnih predalov, v katerih je bila najrazličnejša drobna galanterija (igle, pletilke, zaponke, podveze, očala, ogledalca, pipci, peresa, svinčniki itd.), skratka vse, kar je potrebovala hiša za vsakdanjo rabo.

Ob semanjih dneh so prihajali krošnjarji na trge. Tam so razložili svojo kramo kakor v pravi trgovini. Ker niso imeli javnih dajatev, so prodajali poceni. Krošnjarji so prekrižarili vse dežele in so se včasih kje tudi stalno naselili, če so bili dobri pogoji, in potem tam odprli »kramarijo«.

Takrat niso poznali ne legitimacij ne potnih listov. Na okrajnem glavarstvu je krošnjar dobil kos popisanega papirja, na katerem je bil pečat s cesarskim orlom in poleg nečitljiv glavarjev podpis. S tem papirjem in »desetakom« v žepu se je odpravil na Dunaj ali kam drugam, nakupil v veletrgovini robo, ki jo je potreboval in pričel krošnjariti.

Belokranjci in Hrvatje so hodili največ na Bavarsko in na Württenberško, Prifarci, Kostelci in Banjaločani pa so hodili na Madžarsko in Češko. Ljudje iz Doljnjega Brige, Kužlja pa tja do Cebra so hodili po svetu kot popravilci ur, kot steklarji pa so vdevali šipe v okna. Prodajali so

tudi podobe, naslikane na steklo. Do nedavnega so bili ravno ti kraji bogato najdišče na steklo slikanih podob, vendar jih niso sami izdelovali.

Ivan Miklič iz Drage se je podal celo v daljnjo Rusijo in se je povzpel v velikega lesnega trgovca. Po večletnem bivanju v Rusiji se je vrnil v Ljubljano, kjer je sezidal velik hotel nasproti kolodvoru (sedanji Dom JLA).

Alojz Butina in njegov sin Jože iz Banja loka sta bila kostanjara, kakor tudi več drugih, ki so pekli kostanj in krompir na Dunaju. Butinarja sta hodila na Madžarsko v Vaszarhely-Hodjmege. Sezona se je pričela 1. oktobra ob velikem letnem sejmu. Tja sta potovala po reški proggi

»S'm Ribničan Urban, po cajm svajt' znan...«

Foto ing. M. Briški

iz Broda Moravice do Subotice in Segedina (12 ur z vlakom). Vožnja v eno stran je stala 5 forintov ali 10 kron.

Kostanj so kupovali v Budimpešti. Lepo pečen je bil zelo vabljiv. Deset kostanjev je veljalo 5 krajcarjev. Z večerom so kostanjari prenehali peči kostanj in so optali krošnjarske košare z južnim sadjem, čokolado, bomboni in sardinami in poskušali srečo po gostilnah. Sezona je trajala 5—6 mesecev in za Jožefovo — sredi marca — so se vrnili domov, ker se je pričelo poljsko delo.

Zasluzek je znašal okrog 1000 forintov, kar je že bilo nekaj, če pomislimo, da je bila začetna plača komaj 20 forintov.

Kočevarji so hodili po sol k morju in jo tovorili na konjih čez Delnice, Faro, Nova sela, Stalcerje. Tod smo lahko srečali tudi belokranjske »turmárje«, ko so prenašali sol in drugo robo na tovrnih konjih z Reke in še več iz Bakra (med NOB so uporabljali isto pot iz Bakra na osvobodeno ozemlje za prenos soli, ki je je zelo primanjkovalo).

Na teh poteh so prišli Kočevci v stik z zunanjim svetom in prekomorskimi trgovci. Podjetnim kočevskim trgovcem je uspelo s pomočjo njim vedno naklonjenih nemških političnih faktorjev pridobiti k starim krošnjarskim pravicam še nov privilegij, ki ga je podpisala cesarica Marija Te-

reziya. S tem so lahko prodajali južno sadje po vsej Avstriji. Trgovina z južnim sadjem je bila dobičkonosna. V reškem in bakarskem pristanišču je bilo zelo živahno. Blago so prevažali z vozmi. Kasneje, ko so bile zgrajene železniške proge do morja, je trgovina še bolj zaživela in krošnjarstvo je bujno cvetelo vse do konca prve svetovne vojne. Po vojni se je položaj »nemškarjev« bistveno spremenil. Nastale so nove države, ki so se ocepile od Avstrije. Začele so se braniti »Kočevarjevi« in niso več priznavale starih pravic krošnjarenja.

V prvi vrsti se jih je branila Avstrija, ki je kasneje malo popustila, in prav tako Češkoslovaška, kjer so imeli nekaj zaslombe le še Kostelci.

V Jugoslaviji so hoteli odpraviti krošnjarenje največ iz političnih razlogov, ker so menili, da je v Jugoslaviji Kočevsko nemštvo ogroženo. V Kočevju so imeli Nemci zaupnike. Le-ti so izdajali priporočila krošnjarjem, da so dobivali v Nemčiji boljša »delovna« mesta.

Ko je nastopil Hitler, smo se pričeli hitro bližati novi vojni. Tudi na Kočevskem je pričel rasti greben nacističnim petelinom. Ko se je pričela vojna, so se kar čez noč pojavili »lojalni« Kočevarji v nemških uniformah in zaplapolale so nemške zastave s kljukastim križem. Nato se je pričelo preseljevanje Kočevarjev v Spodnje Posavje in v Krško dolino vzhodno od Šentjerneja. Verjetno niso mislili, da se bodo morali tako kmalu spet seliti, da bodo postali brezdomci.

Dandanes je le še malo krošnjarjev, le še poredko vidimo Ribničana, ko s polnim vozom »suhe robe« »obžira« vasi...

Med vojno obubožana in zapuščena Kočevska je dobila nove ljudi in povsem novo obliko. Ni več potrebno krošnjarenje, ampak najde vsak človek delo v lepo se razvijajoči industriji ali pa na državnih posestvih.

Lepšo prihodnost pa si ustvarjajo le pridne, delovne roke...

Božo Račić

Humoreska, politična imenovana

V podeželski gostilni se srečujejo štirje možje. Sicer bi se lahko šli tudi kje drugje, a so trčili skupaj prav v gostilni »Pri slepem diplomatu«. Prvi je doma tam nekje izza Urala in se črneje Ráketa Kozlov. Drugemu se pretaka po žilah kri z onstran Oceana, pravijo mu Baron Protafriki. Tretji je že tako v letih, da je pozabil, kdaj so mu izpadli lasje, kličejo ga pa Sinbad Namanever. Četrtega bi morda izpustil, a je tako ljubkega nosu, da vam moram zaupati tudi njegovo ime Karls Protokol se imenuje.

Sedeli so torej naši junaki »Pri slepem diplomatu« in se dolgočasili. Ráketa Kozlov je imel pred seboj nekakšni raketi podobno igračko, ki jo je venomer metal v zrak. Ko je stvarca padla nazaj, je vedno razbila kak kozarec s slatino, ki ga je imel na mizi. Ostali trije se za razbite kozarce seveda niso menili — pohlepno so zrli v tisto otročarijo in tudi sami izvlekli iz žepov nekaj podobnega. Posebno Baron Protafriki je bil že od nekdanj ves neumen na frnikole, ki so takole od strani sicer izgledale lahka stvar, čeprav so bile hudičeve težke.

Baron je kaj kmalu našel nov vir veselja. S svojo niko je na vsak način skušal zadeti tisto raketo, ki pa jo je oni tako spretno odmikal, da je prišlo le do manjših karambolov. Strežno osebje se je sicer na vse kriplje trudilo, da bi jih odvrnilo od te igre, saj sta na ta način razbila nešteto kozarcev, pa ni dosti zaleglo. Stari gospod Sinbad Namanever je zvito gledal zdaj sem zdaj tja, kdaj se mu ponudi prilika, da se vplete v igro, a nikakor ni mogel zraven. Skoro užaljen je nazadnje enemu izmed pivcev, ki so sedeli pri sosednji mizi, iztrgal časniki, češ da ga le-ta s svojim branjem moti pri premišljevanju. Oni je sicer nekaj bental, ker pa je bila na časopis naročena gostilna — gospodarja ta čas ni bilo doma — se je nekako potuhnil in molče obsedel.

Medtem so na onega četrtega gospoda, saj ga poznate, Karla Protokola, že streljali, ker je prisotnim kazal osle, a se je vse srečno izteklo, saj ga ni nihče za-

del tja, kjer je bil ranljiv.

Onadva prva pa sta s svojo igro kar nadaljevala, ne menč se za škodo in posledice svoje otroške objestnosti. Kot običajno je bilo tega naposled vsem dovolj in po vsej gostilni so naredili demonstracije, nekaj pivcev je nosilo celo transparente, na katerih je pisalo: — Nehajte razbijati kozarce! Postajalo je vroče, pa se oglašila Ráketa Kozlov:

— Dolgočasim se. Nasvidenje pojutrišnjem!

— Takrat bomo vrgli karte. Upam, da bom imel tokrat več sreče, — pristavi Baron Protafriki.

Ostala dva sta počehala po svojih bleščočih glavah in skoro nejevoljno odhlačala, v upanju, da se bosta pri igri v najkrajšem času pridružila onima dvema.

Potem se je v gostilni prikazal brat krčmarice in vprašal:

— Ali bomo kmalu zračili?

Ivo Dominik Gerem

Rekli so...

Marsikaj lahko izbegnemo, samo v šoli življenja ni mogoče »zabušavati«.

Hlon Boden — nemški novinar

Jaz iz vsega srca sovražim moške — toda brez njih bi bilo življenje nemogoče.

Ana Magnani

Najhujše, kar se lahko zgodi dobremu igralcu, je to, da obogati. Ta nesreča je doslej uničila nešteto igriških karier in to z dokaj večjo učinkovitostjo kot alkoholizem.

Robert Mitchum

Če je Francoz postavljen pred dejstvo, da izbira med ženo ali avtom, potem se razumljivo odloči za avto, kajti do avtomobila se tudi v Franciji pride težje.

Pri nas lahko nabavite čisto vse za zaročenko — samo za ročenca ne!

Ostap jih je bral in zdaj pa zdaj odločno vprašal: »Ali dimnike redno čistite? So peči v redu?« Ko je dobil izčrpane odgovore je krenil dalje.

Inšpektor požarne brambe je vneto iskal v domu vsaj en sam kotic, ki bi pomenil nevarnost za požar, toda v tem pogledu je bilo vse kot je treba. Zato je bila preiskava brezuspešna. Ostap je stopil v spalnico. Starke so tedaj vstale in se globoko priklonile. Tu so bile železne postelje, prekrite z odejami raskavimi kot pasja dlaka. Na enem koncu so jim že v tovarni vtkali besedo »Noge«. Pod posteljami so bili kovčki. Na iniciativo Aleksandra Jakovljeviča, ki mu je bil pri srcu vojaški red, so gledali ven natanko za eno tretjino.

Vse v Drugem domu je presenečalo s svojo prekomerno skromnostjo: pohištvo, ki je obstajalo izključno iz vrtnih klopov — pripeljali so jih z Aleksandrovega bulvarja, sedaj imenovanega Proletarsko udarništvo — in tržne petrolejske svetilke in celo odeje s strah vzbujajočo besedo »Noge«. Le ena stvar v domu je bila narejena trdno in razkošno: zapirachi vrat.

Naprave na vratih so bile konjiček Aleksandra Jakovljeviča. Veliko truda je bilo, da je opremil brez izjeme vsa vrata z zapirachi najraznovrstnejših sistemov in oblik. Bilo je moč videti najbolj preproste zapirache v obliki železnega droga. Dalje takšne na stisnjen

ILF IN PETROV

Dvanajst stolov

14

zrak z medenimi valjčnimi sesalkami. Dalje naprave na škripce s spuščajočimi se, zelo težkimi mešiči za lovsko strelivo. Bilo je še zapirachev s tako zamotanimi sestavami, da je hišni ključavničar samo začuden zmajeval z glavo. Vrata so se zaloputnila s takšno naglico kot vratca pri mišnicah. Od delovanja mehanizma se je tresla vsa hiša. Starke so z žalostnim vreščanjem uhajale vratom, ki so navalile nanje, toda vselej ni bilo moči ubežati. Vrata so ubežnice dosegla in jih oplazila po hrbtu, od zgoraj pa se je že z zamolklim drdranjem spuščala protiutež in švistnila mimo senc kot topovska krogla.

Ko je Bender hodil z gospodarjem po hiši, so ju vrata pozdravljala s strašnim loputanjem.

Za vsem tem tlačanskim sijajem se ni skrivalo nič: stola ni bilo. Na lovu za požarno nevarnostjo je inšpektor prišel tudi v kuhinjo. Tamkaj se je v velikem kotlu za perilo kuhala kaša, ki jo je veliki kombinator že v veži zavohal. Ostap je zavihal nos in vprašal:

»Pa saj kuhate na strojnem olju!«

»Bog ne daj! Na čistem kravjem maslu!« je zagotavljal Aljhen in postal rdeč kot kuhan rak. »Na farmi ga kupujemo.«

Bilo mu je na moč nerodno.

»Sicer pa to za požar ni nevarno,« je pripomnil Ostap.

Tudi v kuhinji ni bilo stola. Bil je tam le stol brez naslonjala, na katerem je sedel kuhar v predpasniku in čepici iz tiskanine.

»Kako da so pri vas vsa oblačila siva, pa še iz takšnega blaga, ki bi bilo dobro samo za čiščenje oken?«

Plahi Aljhen je še globlje zlezal sam vase.

»Krediti so premajhni.«

Sam sebi je bil zoprni. Ostap ga je nezaupljivo pogledal in dejal:

»S požarno brambo, ki jo v tem trenutku predstavljam, nima to nič opraviti.«

Aljhena je popadel strah.

»Proti požaru,« je izjavil, »smo ukrenili vse potrebno. Celo aparat za gašenje imamo.«

Inšpektor, ki je med potjo vtaknil nos v vsako luknjo, je nehote krenil k aparatu. Rdeči pločevinasti stožec je izzval v njem posebno jezo, dasiravno je bil edini predmet v hiši, ki je bil v zvezi s požarno brambo.

»Ste ga kupili v starinarni?«

Ne da bi čakal na odgovor kot od strele zadetega Aleksandra Jakovljeviča, je snel Ekler z zarjavelega žeblja, brez opozorila razbil kapico in hitro obrnil stožec na prav. Namesto pričakovanega curka pene je stožec spustil iz sebe tanko sikanje, ki je spominjalo na staro melodijo »Slava Gospodu na Sionu.«

»Seveda, v starinarni,« je potrdil Ostap svojo prvotno domnevo in obesil še vedno sikajoči stožec na prejšnje mesto.

Ob spremljavi sikanja šta šla dalje.

»Kje neki more biti?« je vrtal Ostap.

»Ta reč mi je vedno manj všeč.« In sklenil je, da ne bo zapustil tiskaninske palače vse dotlej, dokler ne bo zvedel vsega.

Medtem ko sta gospodar in inšpektor lazila po podstrešju ter se spuščala v vse podrobnosti požarne brambe in razvrstitve dimnikov, je življenje v Drugem domu stargorodskega socialnega skrbstva telko po vsakdanjih kolesnicah.

Kosilo je bilo pri kraju. Duh po prismojeni kaši se je znatno okreplil in prevladal nad vsemi drugimi kislimi duhovi, ki so kraljevali v domu. Na hodniku je zašumelo. Starke so, z obema

rokama noseč pred seboj pločevinaste skledice s kašo, previdno stopale iz kuhinje in sedale k obedu za skupno mizo. Pri tem so se trudile, da ne bi gledale na gesla, obešena v obednici, ki jih je bil sestavil sam Aljhen. Gesla so bila takale:

»Hrana je vir zdravja.«

»Eno jajce ima toliko maščob ko pol funta mesa.«

»S tem, da skrbno razgrizeš hrano, pomagaš skupnosti.«

»Skrbno neguj zobe.«

»Meso škoduje zdravju.«

Vse te svete besede so v starkah bu-dile spomine na zobe, ki so jim izpadli še pred revolucijo, na jajca, ki so jih poslednjič videli približno v istem času, na meso, ki je v primeri z jajci prava figa, in morebiti še na skupnost, ki ji niso bile zmožne pomagati s tem, da bi skrbno grizle hrano.

Razen stark so za mizo sedeli še Izidor Jakovljevič, Afanasij Jakovljevič, Ciril Jakovljevič, Oleg Jakovljevič in Paša Emiljevič. Ne po starosti ne po spolu se ti mladi ljudje niso ujemali z nalogami socialnega skrbstva; štirje Jakovljeviči so bili Aljhenovi mlajši bratje, Paša Emiljevič pa je bil sorodnik Aleksandre Jakovljevine. Fantje — najstarejši od njih, Paši Emiljeviču, je bilo dvaintrideset let — so imeli svoje življenje v Domu socialnega skrbstva za nekaj povsem umrljivega. V domu so imeli iste pravice kot starke; tudi oni so imeli državne postelje z odejami, na katerih je bilo napisano »noge«, kot starke so bili oblečeni v mišjesivo tiskanino, toda zaradi mladosti in moči se jim je godilo boljše kot starkam. V domu so pokradli vse, česar ni mogel Aljhen. Paša Emiljevič je bil zmožen na mah požreti dve kilii rib; to je tudi storil in s tem spravil vso hišo ob obed.

Starke še niso dobro utegnile pokusiti kašo, ko so Jakovljeviči z Emiljevičem že požrli svoje porcije. Spahovalo se jim je, ko so vstajali izza mize, in šli v kuhinjo na lov za čim laže prebavljivim.

BRANKO ČOPIC:

Oslovska leta

— Tako, bratec, tako! — vzklikne De-De-Ha navdušeno. — Naj se ti je sanjalo ali ne, čul si nekaj zares pametnega.

— Tole ti je predlagala lahko kvečjemu kakšna bistra glava, — reče eden od Mandičev.

— Sila bistra! — mu priskoči na pomoč drugi Mandič.

Baja ju je samo divje pogledal, stisnil v žepu svoj kviht in sam zase dejal:

— Hm, ko bi vedel, kateri izmed njiju mi je to predlagal, bi ga premlatil, četudi ne bi bil predlog bogve kaj.

De-De-Ha se je obrnil k Baji:

— Prosim te, eno pošteno mi pritisni okrog ušes; ker se jaz nisem spomnil, da bi se spravili nad črno knjigo.

Baja ga pogleda, zamahne in reče sam pr sebi:

— Mislim si bom, da klofutam tistega Mandiča. Zaušnica je odjeknila, De-De-Ha pa je poskočil in zatulil:

— Uh, uh! Hotel sem samo eno pošteno, ti pa si mi prilepil odlično, vročo, mojstrsko zaušnico!

— Kaj bi skoparil pri svojem prijatelju, — je Baja velikodušno dejal in se obrnil h Krstu Bolhi. — Tudi tebi ne bi škodilo, da bi prišel v kakšne krepke pesti.

— Kaj, bolho v pesti! — se začudi Krsto. — Le čemu, prosim te?

— Zato, ker ti pride na misel vsakršna oslarija, da bi se lotil črne knjige, pa ne.

— Prav, se bom pa zmisllil, kako bomo prišli do nje, — je obljubil Krsto.

Ker je naslednji dan bila nedelja in naša skupina ni smela v mesto, smo sklenili, da bomo ta dan skovali načrt, kako se polastiti črne knjige.

Ko smo se razhajali, je potegnil Baja vstran brata Mandiča in ju zaupljivo vprašal:

— No, zdaj mi pa po pravici povejta, zakaj nihče od vaju ni hotel priznati, da mu je prišlo na pamet tisto o črni knjigi?

Eden od Mandičev, prebrisani Ličan, pomežikne na desno oko in reče:

— Če bi nekega ne zvedeli, kdo je uničil črno knjigo, bi jo najbolj skupil tisti, ki si je to izmisllil.

— Zlomka! — je zinil Baja. — Res, toda kateri se je na to prvi spomnil?

— Tisti najin ded z oreha, — je odgovoril eden od Mandičev. — On se na primer nikoli ni prvi spomnil, da bi bilo dobro popu pokrasti kokoši. To so si vedno zmisllili njegovi neločljivi tovariši.

Baja začuden izbulji oči.

— Imeniten človek tale vajin ded kokoši jat. a še bolj imenitna njegova tovarišija. So njegovi tovariši tudi plezali po drevju?

— To ne, pač pa so jih hoteli kmetje pobesiti na hruško, — reče eden od bratov.

— Spet uganka! — je menil Baja. — Zakaj pa?

— Zalotili so jih pri kraji konj in jim hoteli dati zanko na vrat, — je razložil Mandič. — Orožniki so jih komaj oteli.

Baja je samo debelo pogledal.

— Kaj praviš, obesili bi jih?! Oh, kakšna smola, da okrog Bihača ni takih sijajnih kmetov. Našega Smrdonja bi jim podarili!

XI.

Sedamo na vrtu našega konvikta. Zakrivajo nas visoke sončnice, mi pa se pogovarjamo, kako bi prišli do črne knjige.

— Sežgati jo je treba, pa naj se kadi do neba! — pravi Baja in vrti oči.

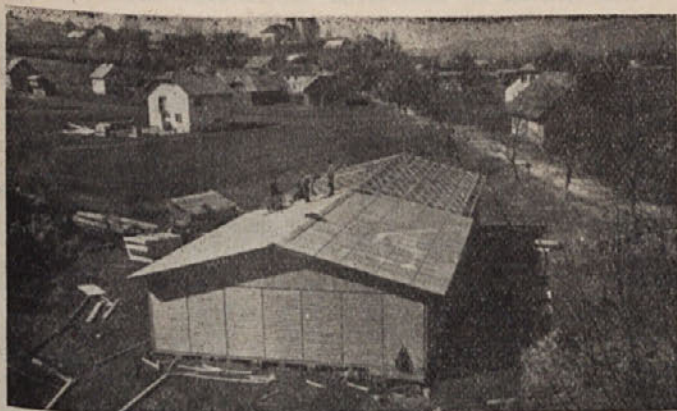
— Najprej jo moramo imeti, — mirno reče eden od Mandičev, drugi pa ga, prav tako mirno, dopolni:

— In čimprej sežgati, kot predlaga Baja, toda s čim manj dima, da nas nihče ne opazi.

— Knjigo lahko ukradem samo ponoči, — se je oglasil De-De-Ha, strokovnjak za te stvari, — toda za to bi potrebovali sedem, osem večjih in prav toliko manjših ključev.

— Kaj bi s toliko ključi, brate sladki? — se je začudil Hamid Rus. — Kolikor jaz vem, sta dovolj dva: eden za vrata učilnice, drugi za Smrdonjev predal. Ni res?

(Nadaljevanje)

NAJPREJ JE TREBA PRESKRBITI STANOVANJA ZA DELAVCE, STANOVANJA, KI BODO ČIM BLIŽE GRADBIŠČU. OB VSEJ TRASI RASTEJO LIČNE BARAKE, CELA NASELJA, POSEBNO VELIKO JE V LOŽINAH, TOSTRAN JASNICE. NASELJA SE JE ŽE PRIJELO IME »LESENE LOZINE«, IMA PA ELEKTRIČNO RAZSVETLJAVO IN VODOVOD. BARAKA, KI JO VIDIMO NA SLIKI, STOJI V DOLENJI VASI, V NEKDANJEM KAMNOLOMU. SEDAJ SO V NJEJ ŽE DELAVCI GRADBENEGA PODJETJA SLOVENIJA CESTE.

JASNICA BO VERJETNO PRECEJ TRD OREH, KO PA BO PREKOPANA (USEK BO PRECEJŠEN), NE BO VEČ PREDSTAVLJALA PROMETNE OVIRE. ŽE LANSKO JESEN SO DELAVCI ODSTRANILI S TRASE GRMICEVJE IN HUMUS, PROTI KONCU MARCA, KO SE JE VREME NEKOLIKO OTOPLILO, PA SO PRICELI Z DELOM, ZABRNELI SO KOMPRESORJI...

Oktober ni daleč

STARA CESTA IN TRASA NOVE CESTE PREKO JASNICE. ODVIŠEN MATERIAL BODO PORABILI ZA NASIP PREKO DOLENJEVAŠKEGA POLJA, KJER ČAKA ŠE VELIKO DELA. PRI DOLENJI VASI BO TREBA ZGRADITI TUDI DVA MOSTA, CESTA PA BO VERJETNO ŠLA ZA VASJO.

SKOČIMO SE PROTI LAŠCAM, KJER JE BILO PRECEJ DELA PROTI DVORSKI VASI OPRAVLJENEGA ŽE LANI, SEDAJ PA SE ŽE PRIBLIŽUJEJO LAŠCAM...

Oktober ni več daleč, ni več daleč dan, ko se bodo spustile prve kolone avtomobilov po novi dolenski magistrali, po moderni cesti od Ljubljane proti Kočevju, Naš, slovenski veliki oktober se naglo približuje... Čas, namenjen za velika gradbena dela na gradbišču, je pičel, pa tudi vremenske napovedi (vsaj za ta mesec) niso kdo ve kako ugodne. Kljub temu pa je na trasi nove ceste že nekaj dni precej živahno, že nekaj časa brnijo stroji tam od Pijave gorice do Stare cerkve, lomijo kamenje, zasipajo doline in utrjujejo novo cestišče. Ljudje pa, ki opazujejo delo, zmagujejo z glavami, češ »Saj jim ne bo uspelo, je le premalo časa! Zima je tudi tu napravila škodo!« Vendar, številna mehanizacija, buldožerji, kompresorji, kiperji in drugi stroji obljublajo, da bo šlo... Po pogledimo nekaj fotografij z letošnjega gradbišča...

TU, POD SREBOTNIKOM, BO CESTIŠČE V GROBEM KMALU KONČANO. OD JUTRA DO MRAKA DELAJO PRIDNE ROKE IN IZ DNEVA V DAN JE NOVO CESTIŠČE DALJŠE, BLIŽJE KOČEVJU...

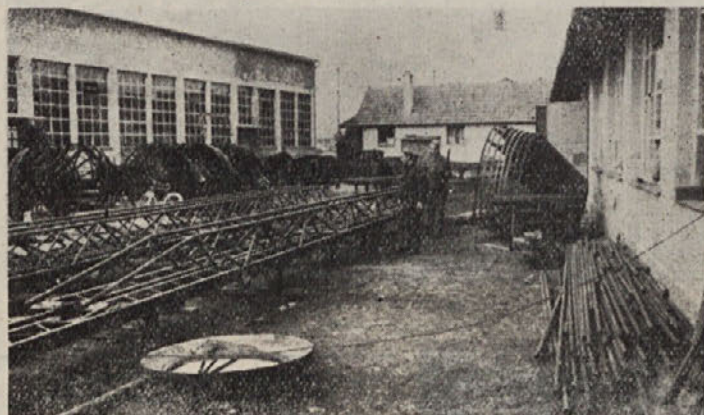
MEHANIZACIJA PA TUDI NEKAJ ZALEŽE. V BLIZINI ORTNEKA SE JE OB CESTI ZASIDRAL VELIK ŽERJAV, KI Z VELIKO »ZLICO« ZAJEMA ZEMLJO IN JO NALAGA NA TOVORNJAKE, KI JO POTEM ODVAŽAJO DO NASIPA. PRAV TU, V SOTESKI, SKOZI KATERO SE KOMAJ ZRINETA CESTA IN ŽELEZNICA, BO PRECEJ TEŽKO, KO BODO MORALI DEL HRIBA SKORAJ ODSTRANITI. TODA S TAKIMI VELIKANI BO ŽE SLO... DA PA BODO DELA HITREJE IN NEMOTENO POTEKALA, BODO V KRATKEM, VERJETNO 10. APRILA, ZAPRLI CESTO ZA VES PROMET, ODVOZ PA BO PREKO STRUG IN PREKO GREGORJA, SICER PA TEH NEKAJ MESECEV BOMO ŽE POTRPELI...

Kovinsko podjetje Ribnica

Kovinsko podjetje v Ribnici bo proizvodni plan za prvo tromeščje preseglo za približno 12%. Trenutno delajo v glavnem gradbena dvigala in samokolnice (za SKIP), pogodbe pa imajo sklenjene za vse leto za celotno proizvodnjo. Lansko leto, pravijo, so gradbena dvigala in samokolnice

carska tovarna bo izdelala za Jugoslavijo nekaj kaliferij-naprav za predelavo kosti in podobnih odpadkov. Ribniško Kovinsko podjetje bo izdelalo za te naprave večje kovinske dele, da jih ne bo treba uvažati, Svicarji pa bodo izdelali ostalo.

Kovinsko se je lepo uveljavilo

Zdaj, ko je topleje, ribniški kovinarji lahko delajo tudi zunaj. Na sliki: dela pri gradbenih dvigalih

bolj malo delali, letos pa se je delo odprlo in ga težko zmagujejo. Da bi proizvodnja nemoteno potekala, bi potrebovali vsaj še 20 kvalificiranih delavcev...

Pričakujejo, da bodo izdelovali tudi ogrodja za dvigala (kooperant SKIP) za Italijo. Neka švi-

tudi v ladjedelništvu, saj s piransko ladjedelnico že trdno sodeluje. Maja se bodo spet pričela dela v ladjedelnici. Podjetje bo sodelovalo pri gradnji dveh ladij, ene za Dansko in ene za Cejlon, in sicer v še večjem obsegu kot doslej.

BRALCEM!

Naše nagrado žrebanje za naročnike, ki je bilo predvideno za drugo polovico februarja, se je zaradi tehničnih ovir, predvsem pa zaradi zime, ker nismo mogli zbirati prispevke za nagrade, nekoliko zavleklo, kar, upamo, nam boste oprostili. Zdaj pa že lahko z gotovostjo obljubimo, da bo žrebanje za 1. maj, izid pa bomo objavili v prvi majski številki, 10. maja.

Torej, če še niste naročnik, postanite čimprej, kajti le tako boste lahko sodelovali v našem

NAGRADNEM ŽREBANJU

Pogoj je samo, da naročite naš list in plačate naročnino najmanj za pol leta. Mogoče boste imeli srečo in dobili eno številnih praktičnih daril, ki smo jih pripravili za vas. Izpolnite priloženo naročilnico in nam jo čimprej pošljite!

Naročite vaš tednik NOVICE, ne bo vam žal!

V eni prihodnjih številki bomo objavili seznam dobrih našega nagradnega žrebanja.

UREDNIŠTVO

Nova trgovina

Trgopromet adaptira svojo poslovalnico »Zeleznina« v Kočevju (pri mostu proti Rudniku). Prenovitev bi stala po predračunu 4,7 milijonov dinarjev, ker pa bodo uredili še nekatere stvari (centralno kurjavo, neonsko razsvetljavo, električno napeljavo), ki v predračunu niso bile zajete, bodo stroški adaptacije predvidoma okoli 7 milijonov din. Prenovljena »Zeleznina« bo odprta predvidoma 3. maja. Hkrati z obnovo te poslovalnice pa bo Trgopromet opravil tudi strogo specializacijo med »Tehniko« in »Zeleznino« (doslej sta namreč obe poslovalnici prodajali več enakih predmetov).

INKOP — PLAN PRESEGAMO

Podjetje INKOP ima letni proizvodni plan 414 milijonov dinarjev. V prvih treh mesecih je kolektiv proizvedel za 116,5 milijonov dinarjev izdelkov, kar pomeni, da je četrtletni plan presegel za 13 milijonov dinarjev. Izvoz poteka po planu.

SODRAŽICA

V nedeljo je v Sodražici gostoval amaterski krožek iz Nove vasi z igro »Krčmarica Mirandolina«. Igro si je ogledalo precej ljudi. Upamo, da bo to gostovanje vzbudilo tudi naše igravce.

-nc

PREDGRAD

Predzadnjo nedeljo je bil v Predgradu tečaj za izprašanega gasilca. Tečaj je vodil tov. Lesar iz Kočevja. O prvi pomoči je gasilec predavala medicinska sestra Zlatka iz Kočevja.

SPREMEMBA

Pisatelj: »Ko si bila še dekle, sem pisal pesmi zate, po poroki sem pisal novele, zdaj ko sva eno leto poročena, pa pišem tragedije.«

VEČJI OSEL

Mati je kazala sinčku živali: »Poglej, tu sta dva velika osla, to sta starša, mali osliček, ki je zraven, je pa njihov otrok.«

Sinček: »Kateri je pa oče?«

Mati: »Oče je vedno večji osel.«

NAROCAM »NOVICE«

POŠILJAJTE MI JIH NA NASLOV:

Znamka
za 15 din

»NOVICE«

KOČEVJE

p. p. 39

PRVOAPRILSKE POTEGAUŠČINE

Prav gotovo se opazili v prejšnji številki našega lista nekaj prvoaprilskih šal, nekaj uokvirjenih člankov, ki so morda koga tudi malo spodbodli. Toda taka je stara navada, ki si jo je kdo ve kdo izmislil, ljudje pa se je trdno držimo tudi dandanašnji, vse po načelu — smeh je zdrav! April je pač že tak mesec, da ni nikomur veliko verjeti (posebno ne prvega), tudi vrenemu ne, ki je prav aprilsko. V ponedeljek so nekateri poskušali »potegniti« tudi nas (ali pa tudi ne, kdo bi vedel!). Nekajkrat so nam telefonirali, naj pridemo nekaj slika, mi pa smo se raje ves dan držali doma, kajti človek nikdar ne ve...

Za prvoaprilske šale smo izrabili take teme, ki so v zadnjem času na našem področju posebno aktualne (n. pr. združitev občin, kar naj nam Ribničanje oprostite, prav tako združitev zadrug), ter take, katerih uresničitev si vsakdo želi. Tako si Dolenjevaščani žele trgovino, dvorano in 8. leto, Ribničanje čimprej kavarno in hotel oz. restavracijo, Kočevjarji rentabilno kavarno in kopalnišče. Kočevsko občinstvo bi tudi že rado videlo premiero Celjskih grofov, o čemer se je nekoč že nekaj govorilo, gospodinje pa, da bi bila vsaj ena mesnica odprta že od 14. ure. Upamo tudi, da se bo ribniški občinski ljudski odbor kmalu preselil v nove prostore, vsaj za 1. maj, kakor predvidevajo. In končno, kar vsi skupaj želimo — čimprejšnjo razorožitev in prepoved vsakršnih poskusov z atomskim orožjem, kar smo optimistično napovedali v rubriki »Od petka do petka po svet« že za 1. april... Lahko pa smo trdno prepričani, da se bo marsikaj tega kmalu uresničilo in da ob letu ne bo več prišlo v prvoaprilske okvirčke (ali pa tudi ne!...)

Uredništvo

SPORTNE IGRE GORSKEGA KOTARJA IN KOČEVSKO

V treh disciplinah tri ekipe enako točk

Preteklo nedeljo je bil v Delnicah zimski del športnih iger Gorskega Kotarja in Kočevske. Na teh igrah sodelujejo športniki občin Ogulin, Vrbovsko, Delnice, Cabar, Ribnice in Kočevje. Iz opravičljivih vzrokov pa se zimskega dela iger niso udeležili športniki Ribnice, Vrbovskega in Cabra.

Sportne igre Gorskega Kotarja in Kočevske so pomembne predvsem zato, ker se na njih spo-

nogah doseženi naslednji:

SAH

Sodelovale so 4 ekipe. Najprej so se pomerile ekipe Kočevja in Ogulina ter Delnic in garnizona JLA Delnice. Rezultati:

Kočevje : Ogulin 2,5:1,5

Delnice : garnizon 4:0

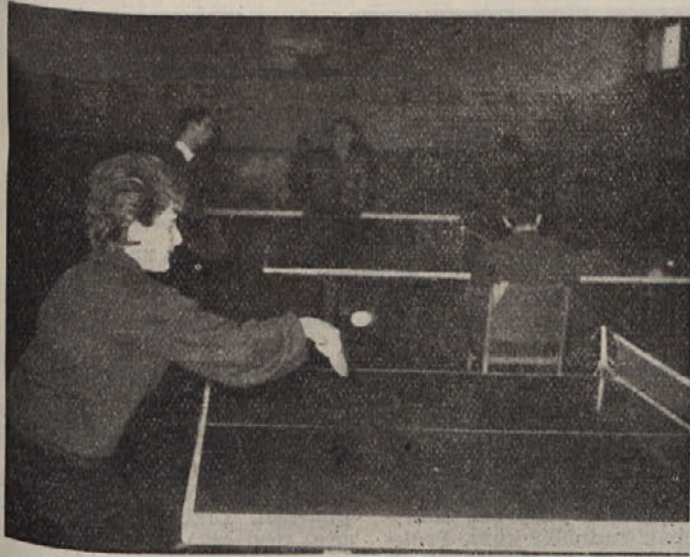
Za prvo in drugo mesto sta se nato pomerila zamagovalca, za 3. in 4. pa premaganca. Rezultati: Delnice : Kočevje 2,5 : 1,5, Ogulin

Razvrstitev in število točk:

1. Ogulin 30 točk
2. Delnice 20 točk
3. Kočevje 10 točk

- 5:1, Kočevje II : Delnice 5:1
Razvrstitev in število točk:
1. Kočevje I 30 točk
 2. Kočevje II — točk
 3. Ogulin 20 točk
 4. Delnice 10 točk

(Ekipa Kočevje II je tekmovala izven konkurence, ker lahko za posamezno moštvo nastopi le po ena ekipa za oceno.)

Potočnjakova (Ogulin) je bila najboljša igralka namiznega tenisa na letošnjih športnih igrah Gorskega Kotarja in Kočevske

znava, sprijateljuje in utrjuje bratstvo mladine hrvatskih in slovenskih občin. Razen tega so občine, ki sodelujejo na teh igrah, precej oddaljene od svojih okrajnih središč, zato so sklenile, da bodo same organizirale posebne športne igre.

Preteklo nedeljo so se ekipe Delnic, Ogulina in Kočevja pomerile v smučanju, šahu in namiznem tenisu. Za smučanje še nimamo dokončnih rezultatov, medtem ko so bili v ostalih pa-

in Garnizon 2 : 2. Ekipe so se razvrstile tako in priborile naslednje število točk:

1. Delnice 40 točk
2. Kočevje 30 točk
3. Ogulin 20 točk
4. Garnizon 10 točk

NAMIZNI TENIS (ženske)

Sodelovale so 3 ekipe. Rezultati:

- Ogulin : Kočevje 2:0
Delnice : Ogulin 1:2
Kočevje : Delnice 0:2

V Velenju samo 6 kg razlike

Dvigalci uteži iz Kočevja so v soboto gostovali v Velenju. Z zelo močno ekipo Velenja so se dobro izkazali. Kljub minimalnemu porazu — 1316:1310 — lahko pričakujemo v povratnem srečanju zmago.

Naša ekipa je na vseh tekmovanjih dosegala kar lepe uspehe. Zato jim ta minimalni poraz ne smemo šteti v zlo.

Tekmovanje je bilo zelo razburljivo. Težno dviganje je poteklo v premoči domačinov. Razlika je bila 25 kg. Telesna teža tekmovalcev je bilo zelo izenačena. Domača ekipa je bila samo 1 kg lažja — 519 kg. V ostalih disciplinah dviganja so bili gosti velenjskega tekmovalca je bila gostujoča ekipa v vodstvu. Tako je bil zadnji nastopajoči tišči, ki je odločil zmago. Nered Milan je imel zadnji dvig v sunku, domačin pa prvi dvig. 120 kg sta dvignila oba, ker pa je imel domačin še možnost, je v nasled-

njem dodal 5 kg in uspel. V triatlonu je dvignil 315 kg.

Dvigalci Kočevja še niso dosegli svoje najvišje zmogljivosti. Zaradi tega in zaradi volje, ki so jo do sedaj kazali, jim želimo še srečanj, na katerih bodo pokazali vse svoje zmogljivosti.

Rezultati posameznikov: Poljnar Peter 270 kg (80, 80, 110), Zaggar Tone 260 (80, 80, 100); Nered Milan 285 kg (80, 85, 120); Pirc Dušan 230 kg (70, 70, 90), Šega Stane 270 kg (87,5, 77,5, 105), Vidic Albin 255 (70, 80, 105), Meljo Janez 260 kg (77,5, 80, 102,5).

V tem srečanju je ekipa Kočevja dosegla ekipni rekord 1310 kilogramov. Nered Milan je izboljšal rekord Kočevja v triatlonu od 275 kg na 285 kg. Prejšnjo nedeljo je ekipa Velenja gostovala na Reki, kjer je dvignila 1367 kilogramov, torej je med najboljšimi v Sloveniji.

Se nekaj splošnega. — Pri tem športu ni nujno, da bi vsi, ki se žele ukvarjati s tem športom, mo-

Naši šahisti v borbi z Ogulinčani

NAMIZNI TENIS (moški)

Sodelovale so 4 ekipe. Rezultati po kolid:

- I. kolo: Kočevje I : Delnice 5:1, Kočevje II : Ogulin 5:2.
II. kolo: Kočevje I : Kočevje II 5:4, Ogulin : Delnice 5:1
III. kolo: Kočevje I : Ogulin

KONČNI REZULTAT ZIMSKIH IGER (brez smučanja)

Ekipe Kočevja, Delnic in Ogulina so si priborile po 70 točk, garnizon Delnice pa 10 točk. Po neuradnih podatkih sta bili v smučarskih disciplinah najboljši ekipi Kočevja in Delnic.

NK Kočevje nadaljuje z zmagami

Lani smo poročali, da je NK Kočevje osvojilo prvo mesto v jesenskem delu nogometnega tekmovanja v I. razredu NPL in že tedaj predvideli, da se bo ob zaključku tekmovanja uvrstilo v višji razred. To predvidevanje se uresničuje, saj so nogometaši NK Kočevje že v prvih tekmah dokazali, da so v dobri formi.

Želja prebivalstva Kočevja, posebno pa še upravnega odbora NK Kočevje je, da se uvrsti nogometno moštvo Kočevja v višji tekmovalni razred. Izhajajoč iz teh želja je upravni odbor NK skupno z nogometaši že januarja izdelal podroben program treningov. Aktivni igralci so se zavedali svoje odgovornosti do kluba in občinstva, zato so pričeli z rednimi treningi že v mesecu januarju, ko je bila najhujša zima. Treningi so bili deloma v zaprtih prostorih, pretežno del pa na prostem. Tako so nogometaši dobili potrebno kondicijo, ki je prišla do izraza v prvih odigranih tekmah.

Pred pričetkom prvenstvenega tekmovanja je bilo prijateljsko srečanje z nogometnim moštvom garnizona iz Ribnice. Tekma je bila 10. marca v Kočevju, končala pa se je z rezultatom 5:2 v korist Kočevja. Ze ta rezultat je dal slutiti, da se bodo tudi prvenstvene tekme odigravale v takem športno borbenem vzdušju.

rali tudi tekmovali. Dviganje je predvsem koristno za razvoj telesa. Vsak slabič lahko postane močan, lahko si popravi držo telesa in razvije mišice v pravilne oblike.

NK KOČEVJE : NK SLIVNICA 8:2 (7:0)

Prva prvenstvena tekma, ki je bila odigrana 24. marca v Cerknici z NK Slivnica, se je končala s prepričljivo zmago kočevskih nogometašev. Moštvo NK Kočevje je bilo boljši nasprotnik, predvsem pa se je odlikovalo z borbenostjo in boljšo tehnično igro.

V tej tekmi je NK Kočevje nastopil s pomlajenim moštvom, v katerem so se prav dobro uveljavili nekateri mlajši igralci.

NK KOČEVJE : NK RAKEK 4:1 (2:0)

Druga prvenstvena tekma med NK Kočevje in NK Rakek je bila odigrana 31. marca na domačem igrišču v skrajno neugodnih vremenskih prilikah in ob velikem številu gledalcev. Za to srečanje je bilo pri domačih igralcih čutiti gotovost, saj je nogometno moštvo Rakeka znan nasprotnik nogometašev Kočevja, ker so bili od njih že večkrat premagani. Kmalu pa se je moštvo znašlo in prevzelo iniciativo. Igralci obeh moštev so bili požrtvovalni, tehnično pa so prevladovali domačini, kar jim je tudi prineslo zaslužen zmago.

Po XII. kolu vodi moštvo NK Kočevje s 24 točkami — pred drugo uvrščenimi Jaršami, ki imajo 17 točk.

V nedeljo, 7. IV. bi moralo NK Kočevje v Ljubljani odigrati prvenstveno nogometno tekmo proti NK »Komet«. Ker pa je ta klub odstopil od nadaljnega tekmovanja, srečanja ne bo, tekma pa bo registrirana s 3:0 p. f. v korist NK Kočevje.

T. D.

G. V.

ta teden za vas

KOČEVJE

V Novem mestu so rodile: Rolih Marija iz Starega loga 2 — dečka; Novak Stanislava iz Kočevja, Trg 3. oktobra 12 — dečka; Neškovič Frančiška iz Kočevja, Rudnik 3 — deklico; Majetič Ana iz Kočevja, Reška cesta 28 — dečka;

V Ljubljani je rodila: Rajšelj Marija iz Dolge vasi 13 — deklico.

Umrli je Verhovšek Ivan, učenec iz Kočevja, Rudnik 27, star 15 let.

RIBNICA

Umrli so: Klun Ana, gospodinja iz Ribnice 240, stara 82 let, Kožar Stefan, preužitkar iz Slatnika 14, star 79 let in Oblak Marija iz Riglja 1, stara 52 let.

KOSTEL

Umrli je Jakšič Jože, kmetovalec iz Puca 3, star 93 let.

LOŠKI POTOK

Umrli je Pajnič Karla, gospodinja s Hriba 91, stara 53 let.

PREDGRAD

Rodila je Majerle Ana, gospodinja iz Predgrada 54 — deklico. V ljubljanski bolnišnici je rodila Bilbija Radojka, gospodinja iz Knežje lipe 1 — deklico.

CESTITKA

Francu Bojcu (Sukovemu) iz Dolenje vasi 135 vse najboljše za minulo praznovanje otroci z družinami.

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega sinka **IVA VERHOVSKA** se iskreno zahvalujemo vsem njegovim sošolcem, gasilcem, godbenikom, sosedom in vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Zalujoči mamica, atek, sestrica ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob smrti naše ljube **KARLE PAJNIC**, roj. **KLUN** iz Loškega potoka se iskreno zahvalujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki ste počastili njen spomin, jo spremlili na zadnji poti in zasuli njen grob s cvetjem.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Antonu Šmalcu za požrtvovalno nego in pozornost med boleznijo. Zahvalujemo se organizacijam, govornicam, pevcem in godbi iz Ribnice.

Zahvalujemo se tudi učenkam in učencem naše osemletke, zlasti 6. in 8. razreda in učiteljstvu. Iskrena hvala vsem, ki ste nam kakorkoli stali ob strani in sočustvovali z nami v teh težkih dneh.

Zalujoči: mož Filip, hčerki: Zlatka in Nadica, mama Marija, tašča Franja in ostalo sorodstvo. Loški potok, dne 2. 4. 1963.

PRODAM

Prodam motorno kolo »Jawa« (prevoženih 5000 km). Zvonko Poje, Ljubljanska 17, Kočevje.

PRODAM

Prodam dobro ohranjen štedilnik z bakrenim kotličkom za vzi-davo. — Jože Papež, Kočevje, Reška 20.

PRODAM

Primo NSU Pretis 175 ccm prodam. Novak Janko, Tiskarna »Kočevski tiska«, Ljubljanska 14-a — Kočevje.

PRODAM

Prodam kravo matafonko. — Vprašajte na upravi Novic.

PRODAM

Prodam enostanovanjsko hišo v Prigorici, vseljivo takoj. Vprašajte pri Lesarju, Nemška vas 21, Ribnica.

IZGUBLJENO

1. aprila sem v Kočevju izgubil nalivno pero zelene barve (gravirano). Najditelj naj ga vrne na upravo. Nagrada.

SLUŽBA

Dekle ali mlajšo upokojenko, ljubiteljico otrok, sprejemem k tričlanski družini v zdravilišču Dobrna (štiri leta stara punčka). Vprašajte v trafiki v Ribnici.

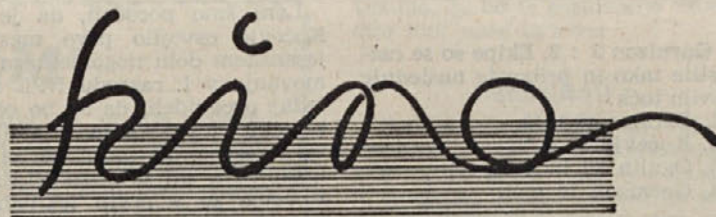
STANOVANJE

V Kočevju iščem opremljeno ali tudi neopremljeno samsko sobo. Sporočite na upravo Novic.

IZJAVA

Nisem trdila, da je sponka, ki sem jo videla pri Dragi Kovačič, last Marije Starc.

Alojzija Pogorelec
Žigmarice

KOČEVJE: od 5. do 7. aprila ameriški film »Krvnik iz Nevada«, 8. in 9. aprila italij. barvni film »Herkul in kraljica Lidija«, 10. in 11. aprila ruski barvni film »Višine«, od 12. do 14. aprila ruski barvni film »Človek-amfibi-ja«.

RUDNIK: 6. in 7. aprila egip-tovski film »Za vedno skupaj«, 13. in 14. aprila ameriški barvni film »Kavboj«.

RIENICA: 6 in 7. aprila ruski film »Sergej Eisenstein«, 13. in 14. aprila meh. film »Macario«.

SODRAŽICA: 6. in 7. aprila poljski film »Križarji«, 13. in 14. aprila nemški film »Rože za državnega tožilca«.

VELIKE LAŠKE: 6. in 7. aprila italijanski film »Izzivanje«, 13. in 14. aprila ameriški barvni film »Zlomljena zvezda«.

STARA CERKEV: 6. in 7. aprila angleški film »Vreči njeno ime s ponosom«, 13. in 14. aprila vzhodnonemški film »Primer in-spektorja Schirdinga«.

LOŠKI POTOK: 7. aprila francoski film »Zločin in kaznen«, 14. aprila ital. film »Dolga noč 1943«.

DOBREPOLJE: 6. in 7. aprila italijanski barvni film »Noč velikega napada«, 10. aprila poljski film »Skilasta sreča«, 13. in 14. francoski barvni film »Lepotica in cigan«.

PONIKVE: 11. aprila poljski film »Skilasta sreča«.

RAZPIS

Stanovanjska skupnost Ribnica razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

— UPRAVNIKA MEHANIČNEGA SERVISA
— KVALIFICIRANEGA MEHANIKA

Pogoji:

Pod 1. Visokokvalificiran mehanik z delnim znanjem vodenja upravniških poslov in nekaj let prakse, ali kvalificiran mehanik z znanjem vodenja upravniških poslov in 5 let prakse.

Pod 2. Kvalificiran mehanik z nekaj let prakse pri pravih motornih vozil.

Nastop službe po dogovoru, osebni dohodki po pravilniku ali po dogovoru. Družinsko stanovanje preskrbljeno. Razpis velja do zasedbe delovnih mest, prijave pošljite na naslov Stanovanjska skupnost Ribnica.

Po dolgi in težki bolezni nas je za vedno zapustil naš sodelavec in tovariš

Mirko Hvala

hišnik na osnovni šoli »Mirka Bračiča« v Kočevju. Na zadnji poti ga bomo spremili v petek, 5. aprila 1963 ob 16. uri

Dobrega delavca in tovariša bomo ohranili v najlepšem spominu!

Kolektiv, sindikalna podružnica, šolski odbor in upraviteljstvo osnovne šole »Mirka Bračiča«, Kočevje

Kino spet presenetil

Tokrat za presenečenje kinoobiskovalcev ni poskrbel kočevski ampak rudniški kino. Preteklo nedeljo je na predstavi ob 19. uri na kaj čuden način zavrtel film »Poletje z Moniko«. Prikazoval ga je v štirih delih,

kar je menda za kinematografe z enim projektorjem normalno. Vendar pa ni normalno, da je te dele, na katere je film razdeljen, pomešal. Tako smo gledali najprej prvi del, potem tretji, nato drugi, zaključni pa je bil spet v redu. Zaradi pomešanega drugega in tretjega dela so gledalci najprej videli oba glavna igralca, kako se vračata z dopusta, kako se poročita in imata otroke, šele nato pa njuno tesnejšo spoprijateljitev, odhod na dopust in sporočilo, da bo Monika dobila otroka itd. Taka zmešnjava vzbuja v kinoobiskovalcih nezadovoljstvo, zato naj bi bili kinooperaterji pri delu bolj pazljivi.

Spored RTV Ljubljana

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

SOBOTA, 6. APRILA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji. 9.25 Igra vam zabavni orkester RTV Ljubljana. 9.45 Partizanske pesmi. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti. 12.15 Slovenske narodne pesmi. 13.30 v paviljonu zabavne glasbe. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 18.45 Naši popotniki na tujem. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Domače in poskočne. 21.00 Za konec tedna — ples. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 7. APRILA: 8.00 Mladinska radijska igra »Deček v avtu«. 9.05 Za nedeljsko razvedrilo. 10.00 Se pomnite, tovariši... 10.30 Za prijetno dopoldne. 11.50 Z lokom po strunah. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.30 Za našo vas. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 16.00 Humoreska tega tedna. 17.15 Radijska igra »Limuzina mistra Sofronija«. 18.30 Športna nedelja. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Izberite svojo melodijo. 22.15 Skupni program JRT — Studio Ljubljana.